

.....

Lännen Tehtaat
Vuosikertomus 1998

.....

KANNEN KUVA: Yhtiön omalla koetilalla Köyliössä kehitetään vihannesten ja sokerijuurikkaan viljelyä.

Kuvassa olevat keltaiset kesäkurpitsat siirtyvät pian tilalta tehtaan tuotantoon.

Agronomiharjoittelijat Katri Ruohola ja Mikko Järvinen ovat korjaamaansa satoon tyytyväisiä.

Lännen Tehtaat

Vuosikertomus 1998

Toimitusjohtajan katsaus	4
Lännen Tehtaat lyhyesti	6
Elintarvikkeet	7
Maarakennustekniikka	10
Muut liiketoiminnot	12
Lännen Tehtaat ja ympäristö	15
Valmistautuminen vuoteen 2000	17
Euro	17
Hallituksen toimintakertomus	18
Tuloslaskelmat	23
Taseet	24
Rahoituslaskelmat	26
Tilinpäätöksen liitetiedot	27
Konsernin tunnuslukuja	32
Tunnuslukujen laskentakaavat	34
Osakkeet ja osakkeenomistajat	35
Voitonjakoehdotus	36
Tilintarkastuskertomus	37
Hallintoneuvoston lausunto	37
Tilinpäätös euroissa	38
Lännen Tehtaat Oyj:n hallinto ja johto	40
Osoitteet	42
Tietoja osakkeenomistajille	43

AVAINLUVUT		1998	1997	1996
Liikevaihto	Mmk	1 128,4	958,1	866,6
Vienti Suomesta	Mmk	66,8	96,1	87,3
Käyttökate	Mmk	77,7	77,1	69,5
Liikevoitto	Mmk	44,0	45,9	40,2
Tulos ennen satunnaisia eriä	Mmk	49,7	54,2	48,5
Tulos ennen veroja ja vähemmistöosuutta	Mmk	49,7	54,2	48,5
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)	%	9,4	10,4	10,0
Omavaraisuusaste	%	63,4	63,9	58,1
Tulos/osake	mk	6,06	6,00	6,19
Osinko/osake	mk	2,40 ¹⁾	2,40	2,20
Henkilöstö keskimäärin		695	573	530

¹⁾ Hallituksen ehdotus

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 1998 oli Lännen Tehtailla toimelias. Kehitys oli myönteistä ja asetetut tavoitteet kokonaisuutena saavutettiin. Vuoden merkittävimpiä tapahtumia olivat Lännen Polska Sp. z o.o.:n toiminnan alkaminen, pakastepizzoja valmistavan Food Processing Koivukangas Oy:n osto ja voimakas panostus valmisruokapakasteiden tuotekehitykseen ja markkinointiin. Kaikki nämä vahvistavat Lännen Tehtaiden asemaa Suomen johtavana pakastealan yrityksenä.

Suomen elintarviketeollisuus on jälleen kerran suurten rakennemuutosten edessä. Euroopan unioniin liittyminen ja kuluneena vuonna alkanut Venäjän talouskriisi ovat aiheuttaneet ja aiheuttavat jatkossakin sopeutumistarvetta ja muutoksia koko Euroopassa.

Tasaista kasvua

Lännen Tehtaiden liikevaihto kasvoi 17,8 % 1 128,4 miljoonaan markkaan. Kasvusta pääosa aiheutui Cultor Oyj:n kanssa sovitusta toimialajärjestelystä, jolla sokerin kuluttajatuotteiden myynti siirtyi Lännen Tehtaille vuoden 1998 alussa. Konsernin tulos jäi edellisvuoden tasolle lähinnä Venäjän heikentyneen markkinatilanteen sekä investointeihin liittyvien kertaluonteisten panostusten vuoksi.

Elintarvikeryhmässä Apetit-yksikön uusi valmisruokapakasteiden tuotantolinja otettiin käyttöön syksyllä. Ensimmäiset vihannes- ja kasvispohjaisen Vihreä Keittiö -valmisruokasarjan tuotteet tulivat kaappoihin keväällä ja saivat hyvän vastaanoton. Lännen Sokerissa keskityttiin kuluttajatuotteiden myyntiin. Elintarvikeryhmässä pakasteiden myynti kasvoi markkinakehitystä hitaammin ja Venäjän viennin tyrehtyminen sekä heikot sato-olosuhteet vaikuttivat negatiivisesti koko ryhmän toimintaan.

Maarakennustekniikkaryhmän positiivinen kehitys jatkui. Markkinat kasvoivat Suomessa rakennustoiminnan elpyessä. Vuoden 1998 alussa Tallinnaan ja Riikaan perustetut yhtiöt kasvattivat markkinaosuuksiaan tasaisesti. Myös Ruotsin markkinat kehittyivät hyvin.

Lännen Plant Systemsin kannattavuus kärsi Venäjän tilanteesta ja vähentyneistä taimiteknologian projekteista. Venäjän tilanteen ei odoteta

paranevan vuonna 1999. Epäsuotuisista kasvuolosuhteista johtuen herneen ja perunan viljelytavoitteet jäivät saavuttamatta. Myös sokerijuurikassato jäi normaalia heikommaksi sateisen ja viileän kesän vuoksi. Lännen Rehun liikevaihto kasvoi jonkin verran lähinnä maatilarehujen myynnin lisääntymisen ansiosta.

Laatuun panostetaan

Tuontielintarvikkeiden osuus suomalaisessa ruokapöydässä kasvaa edelleen – joskin odotettua hitaammin. Viljelijät ovat joutuneet suurten haasteiden eteen toimintaympäristön muuttuessa. On tärkeää, että maamme erityisolosuhteet otetaan huomioon Euroopan unionissa käytävissä Agenda 2000 -neuvotteluissa.

Elintarviketeollisuuden kilpailukyvyille on ratkaisevaa säilyttää saavutettu laatutaso ja panostaa siihen kaikissa arvoketjun vaiheissa. Jatkuva parantaminen on kaiken toiminnan lähtökohta.

Kehitys jatkuu

Lännen Tehtaat saavutti vuoden 2000 tavoitteeksi asetetun miljardin markan liikevaihdon jo viime vuonna. Uusi haasteemme on nyt 1,3 miljardia markkaa vuonna 2001. Yhtiön tavoitteena on kasvu Suomen lisäksi Itämeren alueella vahvuutenaan pakastamisen ja viljelyttämisen osaaminen.

Lännen Tehtaat on johdonmukaisesti toteuttanut valitsemaansa strategiaa. Panostukset on kohdistettu pakastetuotantoon sekä tuotemerkkemme vahvistamiseen. Laatu- ja ympäristöjärjestelmät sisältävän johtamistärjestelmän rakentaminen on edennyt suunnitelmien mukaisesti.

Yhtiömme kehitys käy ilmi vuoden 1998 tilinpäätöksestä. Toteutuneen tuloksen perusteella hallitus esittää osingon pitämistä edellisen vuoden tasolla.

Lämpimät kiitokset asiakkaillemme ja yhteistyökumppaneillemme osoittamastanne luottamuksesta sekä erityisesti koko Lännen Tehtaiden henkilöstölle erinomaisesta työpanoksesta kuluneena vuonna.

Säkylässä, maaliskuussa 1999

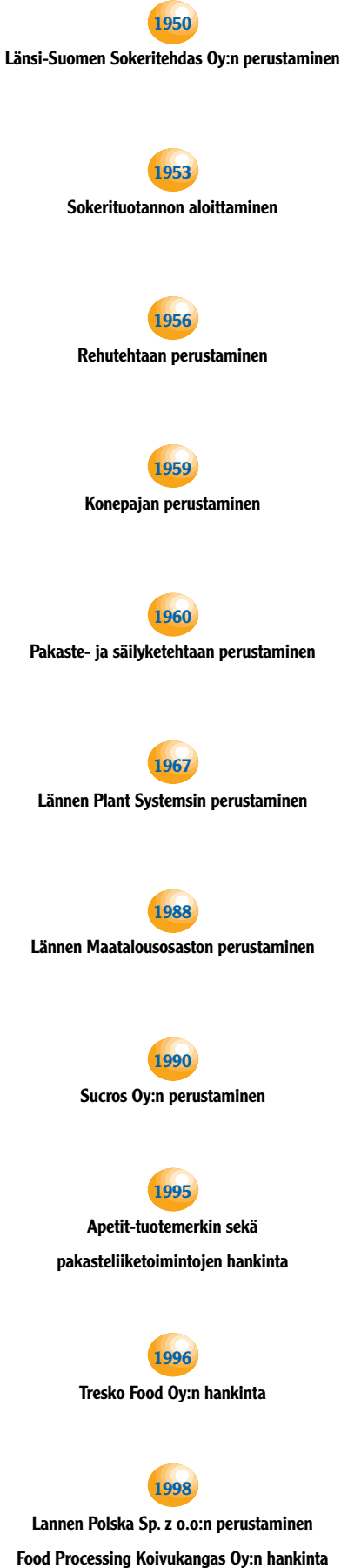
Olli Karkkila

Lännen Tehtaat lyhyesti

Lännen Tehtaat Oyj on Helsingin Pörssissä noteerattu elintarvike-yhtiö. Konserniin kuuluvat Elintarvikeryhmän lisäksi Maarakennustekniikkaryhmä sekä rehunvalmistuksesta, taimiteknologiasta ja viljelyttämisestä muodostuva Muut liiketoiminnot -ryhmä.

Elintarvikeryhmä tuottaa ja markkinoi puhtaista ja huolellisesti valituista raaka-aineista valmistettuja pakasteita, kalajalosteita, hilloja, marmeladeja sekä sokeria. Maarakennustekniikkaryhmä kehittää, valmistaa ja markkinoi maarakennuskoneita pohjoisiin olosuhteisiin. Muihin liiketoimintoihin kuuluva Lännen Rehu on erikoistunut naudan ja sian rehuihin. Lännen Plant Systems on keskittynyt taimiteknologiaan ja taimitarhojen kokonaisjärjestelmiin. Lännen Maatalousosasto vastaa kotimaisten raaka-ainekasvien viljelyttämistä.

Lännen Tehtaat markkinoi tuotteensa pääasiassa Suomeen. Yritys on vähitellen laajentanut markkina-alueitaan Itämeren alueella.

ELINTARVIKKEET	Pakasteet, hillot ja marmeladit	Apetit
	Pakasteet	Lannen Polska Sp. z o.o.
	Pakastepizzat	Food Processing Koivukangas Oy
	Kalajalosteet	Tresko Fish Oy
	Sokeri	Lännen Sokeri
MAARAKENNUS- TEKNIikka	Myynti:	
	Lännen-maarakennuskoneet ja Komatsu-maarakennuskoneet	Suomen Rakennuskone Oy AS Balti Ehitusmasin-Baltem SIA BCM Baltijas Celtniecibas Masina
	Lännen-maarakennuskoneet	Lännen Maskin AB
	Valmistus:	
	Lännen-maarakennuskoneet	Lännen Engineering Oy
MUUT TOIMINNOT	Rehuteollisuuden raaka- aineet ja rehuseokset	Lännen Rehu
	Kasvien kennotaimituotantotekniikka, istutus-koneet ja taimitarhojen kokonaisjärjestelmät	Lännen Plant Systems
	Kotimaisten vihannesten hankinta ja viljelyttäminen	Lännen Maatalousosasto
	Puuntaimien tuotanto	Harvala Oy

Elintarvikkeet

Lännen Tehtaiden Elintarvikeryhmä valmistaa ja markkinoi puhtaista ja huolellisesti valikoiduista raaka-aineista tuotettuja pakasteita, hilloja, marmeladeja sekä kalajalosteita. Tuotevalikoimaan kuuluvat lisäksi Sucros Oy:n makeuttajat. Lännen Tehtaat on Suomen markkinajohtaja pakasteissa sekä vähittäiskauppa-hilloissa ja -marmeladeissa.

Elintarvikeryhmään kuuluvat Apetit, Tresko Fish Oy, Food Processing Koivukangas Oy, Lannen Polska Sp. z o.o. sekä Lännen Sokeri. Apetit valmistaa ja markkinoi pakasteita, hilloja ja marmeladeja. Tresko Fish Oy on erikoistunut kalajalosteiden ja Food Processing Koivukangas Oy pakastepizzojen valmistukseen. Lannen Polska Sp. z o.o. on Puolassa sijaitseva pakastetehdas. Lännen Sokeri hoitaa osakkuusyhtiö Sucros Oy:n makeuttajien myynnin Suomen kuluttajamarkkinoille.

Idänkauppaan erikoistunut tytäryhtiö Calabris Oy (entinen Polar Lake Oy) purettiin Venäjälle suuntautuneen trading-kaupan supistuttua merkittävästi. Yhtiön toiminnot liitettiin Apetitin liiketoimintoihin.

Elintarvikeryhmän liikevaihto vuonna 1998 oli 711,5 miljoonaa markkaa, jossa kasvua 24 % edelliseen vuoteen verrattuna. Ryhmän liikevaihtoa kasvatti erityisesti Cultor Oyj:n kanssa toteutettu toimialajärjestely, jonka seurauksena sokerin kuluttajatuotteiden myynti siirtyi Lännen Tehtaille. Järjestelystä johtuen Lännen Sokerin liikevaihto kasvoi 133,6 miljoonalla markalla 357,6 miljoonaan markkaan. Pakasteiden osuus elintarvikeryhmän liikevaihdosta oli 260 miljoonaa markkaa (250 Mmk).

Elintarvikeryhmän liikevoitto 29,6 miljoonaa markkaa oli edellisen vuoden tasoa. Ryhmän investoinnit olivat 46,1 miljoonaa markkaa (23,5 Mmk). Merkittävimpiä kohteita olivat valmisruokien tuotantolinjan rakentaminen Säkylässä, Food Processing Koivukangas Oy:n osakekannan osto sekä Puolasta hankittu pakastetehdas.

Apetit

Pakasteteollisuusyhdistyksen ennakkotietojen mukaan pakasteiden kulutus kasvoi 4 % vuonna 1998. Erityisesti valmisruoka- ja leivontapakasteiden kulutuksen kasvu oli edelleen huomattavaa.

Lännen Tehtaiden investoinnit keskittyivät vuonna 1998 valitun strategian mukaisesti ensisijaisesti Elintarvikeryhmään. Pohjois-Puolasta Tolknickosta ostettiin pakastetehdas, joka aloitti toimintansa Lännen Tehtaiden vastuulla lokakuun alussa. Lannen Polska Sp. z o.o. on Lännen Tehtaiden ja puolalaisen pankin investointiyhtiön PBG-Investment Fund Ltd:n puoliksi omistama yhtiö. Lännen Tehtaille on oikeus kasvattaa omistuksensa yhtiössä 100 %:iin 5 vuoden kuluessa. Tehdas on tähän asti tuottanut bulkkipakasteita teollisuuden käyttöön. Toimintojen uudelleen suuntaaminen on käynnistetty. Yhtiön on tarkoitus jatkossa valmistaa ja markkinoida vihannes- ja marjapakasteita Puolan vähittäiskauppariiketoimintoihin ja tuottaa laadukkaita raaka-aineita teollisuudelle. Yhtiön toiminta on tappiollista vielä vuonna 1999.

Apetit laajensi pakastevalikoimaansa valmispizzoihin ostamalla pudasjärveläisen Food Processing Koivukangas Oy:n osakekannan. Apetit-yksiköstä tuli oston myötä maan johtava pakastepizzojen valmistaja ja ruokapakasteiden markkinajohtaja. Pizzojen markkinointi aloitettiin Apetit-tuotemerkillä vuoden 1999 alussa. Apetit tarjoaa kuluttajille laadukkaan kotimaisen vaihtoehdon ulkomaisten valmistajien tähän saakka hallitsemalla tuotealueella.

Säilylään rakennettuun valmisruokapakasteiden linjaan investoitiin 12 miljoonaa markkaa. Käyttöön otettiin uusi Cryomix-valmistusmenetelmä, mikä parantaa valmisruokien ravitsemuksellisia ominaisuuksia ja säilyttää ruoka-aineiden maut luontaisina, koska erillistä sulatusta ei enää tarvita ja lämpöprosessit on minimoitu. Vihannesten ryöppäystä luuunottamatta ruoka-aineita ei kuumenneta ennen lopullista valmistusta ja tarjoilua.

Keväällä 1998 Apetit toi markkinoille uudet Apetit Vihreä keittiö -valmisruokapakasteet, jotka soveltuvat kasvisruokavaliota noudattaville tai muuten kevyempää ateriavaihtoehtoa suosiville. Sarjaan kuuluvat mm. keväällä markkinoille tuodut kasvisjuustopohjaiset, snack-tyyppiset Napsikkaat, jotka sopivat hyvin välipalaksi, dippaukseen tai pääruoan lisäkkeeksi. Vuoden aikana sarja on täydentynyt useilla täydeksi ateriaksi sopivilla vihannes- tai perunapohjaisilla pannuilla ja pastoilla.

Suomen hillo- ja marmeladimarkkinoiden arvo vähittäiskaupassa on noin 92 miljoonaa markkaa. Apetit-hillojen ja -marmeladien markkinaosuus tuoteryhmässä oli vuonna 1998 runsaat 27 %. Helmikuussa 1999 Lännen Tehtaat vahvisti merkittävästi asemiaan vähittäiskaupan hillomarkkinoilla hankkimalla kuluttajahillojen tunnetuimman ja perinteikkäimmän Dronningholm-tuotemerkin ja kaikki siihen liittyvät oikeudet. Apetitryhmän hillo- ja marmeladituotannon arvo nousee järjestelyjen jälkeen noin 70 miljoonaa markkaan vuodessa.

Turun tehtaan kalasäilöntöosaston saneeraus valmistui keväällä. Sillien valmistus alihankintana päättyi syksyllä 1998, mutta omalla Kesäpöytä-tuotemerkillä sillisäilykkeet tuotiin jo joulumarkkinoille.

Tresko Fish Oy:ssä tehtiin merkittäviä investointeja tuotannon ja tuotteiston kehittämiseksi. Tuotantotiloja parannettiin ja uusia laitteita hankittiin nostamaan tuotteiden jalostusarvoa. Vuoden 1999 aikana tehtävät tuoteparannukset helpottavat terveellisten kalaruokien valmistusta.

Laatu- ja ympäristöjärjestelmien ISO 9001 ja ISO 14001 sertifiointivalmiudet saatettiin vuosien 1998–1999 vaihteessa.

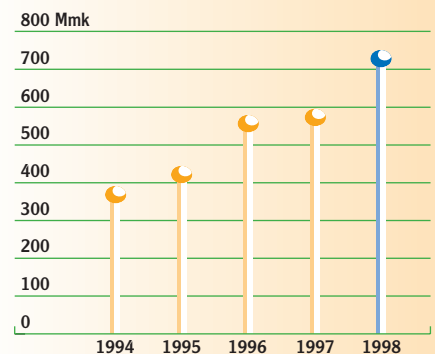
Lännen Sokeri

Sokerituotteiden kokonaismarkkinat laskivat lievästi Suomessa vuonna 1998 poikkeuksellisen huonon kesän vuoksi. Sokerin kulutus henkeä kohden oli noin 38 kiloa (38,5 kg vuonna 1997). Kuluttajamarkkinoilla laskua oli noin 5 prosenttia. Merkittävin syy tähän oli kesän huono marjasato, mikä vähensi kotitalouksien sokerinkäyttöä säilönnässä. Kuluttajatottumusten muutokset vaikuttivat samaan suuntaan. Vuonna 1999 kuluttajakysynnän arvioidaan pysyvän vuoden 1998 tasolla.

Lännen Sokerin toiminta muuttui 1. 1. 1998, kun yksikkö keskittyi toimialajärjestelyn seurauksena kotimaan markkinoille tarkoitettujen kuluttajatuotteiden myyntiin.

Uutuustuotteina markkinoille tuotiin erityisesti jälkiruokakastikkeeksi sopiva Vaalea Siirappi sekä uudistetut White pieni palasokeri ja ruokosokeripohjaiset tummat kide- ja palasokerit.

Elintarvikeryhmän liikevaihto 1994–1998

Elintarvikeryhmä, Mmk	1998	1997
Liikevaihto	711,5	573,8
Osuus konsernin liikevaihdosta	63 %	60 %
Liikevoitto	29,6	29,7
Investoinnit	46,1	23,5
Henkilöstö keskimäärin	392	308

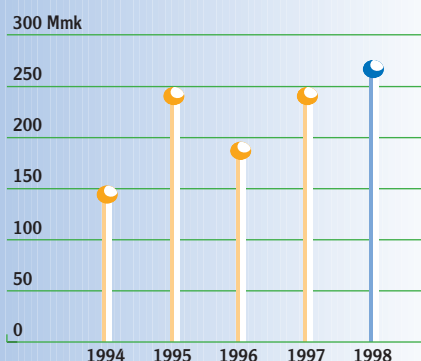
Liikevaihto yksiköittäin		
Lännen Sokeri	357,6	224,0
Apetit	322,2	337,1
Tresko Fish Oy	21,9	17,3
Food Processing Koivukangas Oy	8,0	–
Lannen Polska Sp. z o.o.	8,4	–
Calabris Oy	1,1	8,1
Sisäiset myynnit	– 7,7	– 12,7
	711,5	573,8

Maarakennustekniikka

Lännen Maarakennustekniikkaryhmä kehittää, valmistaa ja markkinoi maarakennuskoneita pohjoisiin olosuhteisiin yhteistyössä alan kansainvälisten yritysten kanssa. Lännen Tehtaat on markkinajohtaja maarakennuskoneissa Suomessa sekä Virossa ja Latviassa.

Maarakennustekniikkaryhmän liikevaihto 1994–1998

Maarakennustekniikka, Mmk	1998	1997
Liikevaihto	263,5	241,2
Osuus konsernin liikevaihdosta	23 %	25 %
Liikevoitto	7,6	5,7
Investoinnit	9,8	1,9
Henkilöstö keskimäärin	175	168

Liikevaihto yksiköittäin

Suomen Rakennuskone Oy	191,9	176,7
Lännen Engineering Oy	91,7	90,0
Lännen Maskin AB	48,5	37,5
AS Balti Ehitusmasin-Baltem	12,7	–
SIA BCM Baltijas Celtniecibas Masina	2,5	–
Sisäiset myynnit	-83,8	-63,0
	263,5	241,2

Maarakennustekniikkaryhmään kuuluvat kaivurikuormaaja ja kaivukoneita valmistava Lännen Engineering Oy sekä myyntiyhtiöt Suomen Rakennuskone Oy Suomessa, Lännen Maskin AB Ruotsissa, AS Balti Ehitusmasin-Baltem Virossa ja SIA BCM Baltijas Celtniecibas Masina Latviassa. Lännen omien koneiden lisäksi yhtiöt markkinoivat Komatsu-maarakennuskoneita Suomessa ja Baltiassa.

Maarakennustekniikkaryhmän positiivinen kehitys jatkui vuonna 1998. Ryhmän vuosi oli selvästi edellisvuotta parempi. Sekä liikevaihto- että tulostavoite ylitettiin. Ryhmän liikevaihto oli 263,5 miljoonaa markkaa, jossa oli kasvua edelliseen vuoteen runsaat 9 %. Ryhmän liikevoitto oli 7,6 miljoonaa markkaa (5,7 Mmk). Ruotsin kruunun alhainen kurssi vaikutti tulokseen heikentävästi.

Suomen Rakennuskone Oy:n liikevaihto nousi 9 % 191,9 miljoonaan markkaan. Lännen Engineering Oy:n liikevaihto oli 91,7 miljoonaa markkaa (90,0 Mmk). Lännen Maskin AB:n markkamääräinen liikevaihto kasvoi lähes 30 % 48,5 miljoonaan markkaan. AS Balti Ehitusmasin-Baltemin liikevaihto oli 12,7 miljoonaa markkaa ja SIA BCM Baltijas Celtniecibas Masinan 2,5 miljoonaa markkaa.

Maarakennuskonemarkkinat kasvoivat Suomessa ja Ruotsissa yli 30 %. Baltian markkinoiden edellisvuosien erityisen nopea kasvu tasaantui. Venäjän heikko taloudellinen tilanne ei mahdollistanut projektikauppoja vuoden 1997 tapaan.

Suomen maarakennuskonemarkkinoilla kilpailu kiristyi myynnissä olevien kone-merkkien suuren määrän ja käytettyjen maarakennuskoneiden runsaan tuonnin vuoksi. Ryhmä säilytti markkina-asemansa kilpailusta huolimatta.

Lännen- ja Komatsu-maarakennuskoneita edustavat myyntiyhtiöt aloittivat toimintansa Virossa ja Latviassa vuoden 1998 alussa. Marraskuussa tehtiin päätös oman myyntiyhtiön perustamisesta myös Liettuaan.

Lännen Maskin AB:n Samsung-edustus päättyi vuoden lopussa.

Lännen Engineering Oy julkisti alkuvuodesta uuden hydrostaattisen kaivurikuormaajan korvaamaan kaksi aiempaa pyöräohjattua mallia. Uusi tuote on otettu hyvin vastaan markkinoilla. Suomen Rakennuskone Oy alkoi myydä Komatsun pyöräalustaisia kaivukoneita täydentämään Lännen erikoiskaivukonemallistoa.

Kehitystyö koneiden ympäristöystävällisyyden parantamiseksi jatkui. Bioöljyen käyttö on lisääntynyt jatkuvasti ja lähes kaikki Maarakennustekniikkaryhmän koneet va-

rustettiin vihreiksi kutsutuilla dieselmoottoreilla. Moottorit täyttävät vuoden 1999 alusta voimaan astuneen EU 1 -vaatimustason.

Vuonna 1999 ei maarakennuskoneiden markkinoilla odoteta tapahtuvan suuria muutoksia. Ryhmän liikevaihdon ja tuloksen odotetaan vastaavan vuoden 1998 tasoa.

Muut liiketoiminnot

Lännen Rehu

Lännen Rehu on erikoistunut naudan- ja sianrehujen kehittämiseen ja valmistamiseen. Yksikkö toimittaa jalostamiaan raaka-aineita rehuteollisuudelle, valmistaa alihankkijana valmiita rehuseoksia sekä myy rehuseoksia omalla Mella-tuotemerkillä keskusliikkeiden kautta maataloille. Lännen Rehu käyttää raaka-aineenaan pääasiassa sokeritehtaan sivutuotteita, sokerijuurikasleikettä ja melassia.

Lännen Rehun liikevaihto vuonna 1998 nousi 76,6 miljoonaan markkaan, jossa oli kasvua edelliseen vuoteen verrattuna noin 9 %. Liikevaihdon kasvu johtui maataloille toimitettavien rehujen ja rehuseosten määrän kasvusta. Teollisuudelle toimitettujen rehuseosten määrä laski edellisestä vuodesta.

Lännen Rehun kannattavuutta heikensi Euroopassa tapahtuneesta melassileikkeen hinnan laskusta seurannut tuonnin kasvu, joka alensi melassileikkeen hintoja myös Suomessa. Lännen Rehun kannattavuus oli tyydyttävä.

Rehuseosmarkkinat kasvoivat Suomessa noin 7 %. Suurinta kasvu oli broilerin ja nautakarjan rehuissa. Rehuseosten hinnat sen sijaan olivat laskussa. Syynä tähän olivat raaka-aineiden – erityisesti valkuaisraaka-aineiden – hintojen lasku maailmanmarkkinoilla.

Lännen Rehun myynti kasvoi kokonaismarkkinoiden kehityksen tahdissa. Edellisen vuoden panostus sianrehujen kehittämiseen tuotti markkinoille uusia tuotteita sian valkuaisliivisteet. Lypsylehmien kivennäisrehuseokset tulivat markkinoille myös Valion tuotteistossa keväällä 1998.

Lännen Rehun laatu- ja ympäristöjärjestelmien kehitystyö jatkui. ISO 9001 -laatu-järjestelmä sertifioitiin maaliskuussa 1998. ISO 14001 -ympäristöjärjestelmälle haetaan sertifiointia vuoden 1999 aikana.

Lännen Rehu investoi vuoden aikana runsaat 2 miljoonaa markkaa raaka-aine- ja valmistuslaitteisiin irtorehujen toimituskyvyn parantamiseksi sekä erilaisiin kuljettimiin raaka-aineiden tehokkaampaa käsittelyä varten.

Vuonna 1999 panostetaan tuotteiden laadun edelleen parantamiseen, lähialue-toimituksiin ja yksikön tiedonhallintajärjestelmien kehittämiseen.

Lännen Plant Systems

Lännen Plant Systems tuottaa kennotaimien tuotanto- ja istutustekniikkaa metsäpuiden, vihannesten ja puutarhakasvien taimituottajille ja viljelijöille. Kennostojen ja koneiden myynnin lisäksi yksikkö markkinoi projektiluonteisia taimitarhakokonaisuuksia ja taimien kuljetus- ja istutusjärjestelmiä.

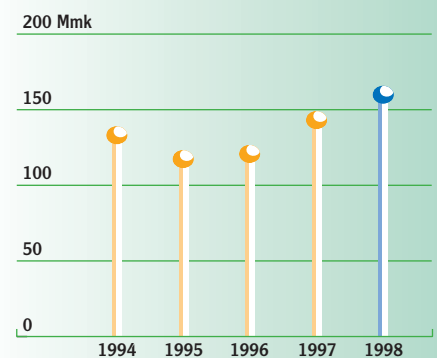
Lännen Plant Systemsin liikevaihto oli 31,9 miljoonaa markkaa, missä oli laskua edelliseen vuoteen verrattuna noin 17 %. Kotimaan myynti kasvoi 10 %, mutta vienti putosi kolmanneksen edellisestä vuodesta. Viennin osuus liikevaihdosta vuonna 1998 oli 47 %. Pääsiallinen syy viennin laskevaan kehitykseen oli Venäjän viennin väheneminen loppuvuonna.

Kasvatuskennojen myynti pysyi viime vuoden tasolla. Siirtyminen Paperpot- ja Ecopot-kennoista Lännen Plantek-F -tyyppisten kovamuovikennojen käyttöön jatkui kotimaan metsätaimatarhoilla. Kehityksen arvioidaan jatkuvan samanlaisena vuonna 1999.

Lännen Plant Systemsin oman tuotekehityksen tuloksena tuotiin markkinoille mm. taimitarhoille kehitetty suuritehoinen tarkkuuskylvökone, taimitarhalogistiikan laitteita, taimien automaattinen pakkaus-kone ja uusia kasteluramppimalleja.

Muut liiketoiminnot -ryhmään kuuluvat Lännen Rehu, Lännen Plant Systems, Lännen Maatalousosasto ja Harviala Oy.

Muut liiketoiminnot -ryhmän liikevaihto 1994–1998

Muut liiketoiminnot, Mmk	1998	1997
Liikevaihto	153,4	143,1
Osuus konsernin liikevaihdosta	14 %	15 %
Liikevoitto	6,8	10,5
Investoinnit	7,9	6,4
Henkilöstö keskimäärin (Sisältää konsernihallinnon henkilökunnan)	128	97

Liikevaihto yksiköittäin	1998	1997
Lännen Rehu	76,6	70,4
Lännen Plant Systems	31,9	38,4
Lännen Maatalousosasto	32,3	32,3
Harviala Oy	11,0	–
Muu myynti	2,8	2,7
Sisäiset myynnit	– 1,2	– 0,7
	153,4	143,1

Muut liiketoiminnot

Taimien istutustyötä tehostamaan kehitettiin mm. kaksoisriviiä istuttava vihannestaimien automaattinen istutuskone. Taimen tunnistuslaitteilla varustettu istutuskone on ollut koekäytössä Suomessa ja Keski-Euroopassa. Kokemukset ovat olleet hyviä. Uudet istutuskoneet vahvistavat Lännen Plant Systemsin asemaa toimialansa eturivin toimittajana.

Projektituotteistoon kehitettiin mm. uusi kasvaturpeen prosessointilinja sekä kasvihuoneviljelyyn mekaanisesti säädettävä kasvien ripustusjärjestelmä.

Lännen Plant Systems panostaa vuonna 1999 viennin avaamiseen uusille markkina-alueille – erityisesti Etelä-Amerikkaan ja Kaakkois-Aasiaan.

Lännen Maatalousosasto

Lännen Maatalousosasto vastaa konsernin sopimusviljelytoiminnasta. Tavoitteena on varmistaa vuosittain tehtävillä viljelysopimuksilla hyvälaatuisen kotimaisen raaka-aineen saanti Lännen Apetit-yksikölle ja Sucroksen Säkölän juurikassokeritehtaalle. Maatalousosasto vastaa sopimusviljelijöiden neuvonnasta sekä viljeltävien kasvien tutkimus- ja koetoiminnasta.

Maatalousosaston liikevaihto 32,3 miljoonaa markkaa oli edellisen vuoden tasolla. Liikevaihto muodostui pääasiassa tarvikkeiden välityskaupasta viljelijöille sekä oman koetilan tuotannon myynnistä. Sopimusviljelijöiden viljelemien kasvien sadon arvo on kirjattu jalostavien laitosten raaka-ainekustannuksiksi.

Lännen Maatalousosasto on Suomen ainoa pakastevihannesten sopimusviljelyttäjä. Vuonna 1998 viljelysopimuksia oli lähes 1200. Kaikkien sopimuskasvien viljely toteutetaan Maatalousosaston valitsemilla tiloilla ja osaston hyväksymillä peltolohkoilla.

Vuonna 1998 sekä sokerijuurikkaan että vihannessopimuskasvien viljelymäärät lisääntyivät hieman edellisvuodesta. Kasvukausi oli normaalia sateisempi ja viileämpi. Satomäärät jäivät edellisen vuoden tasosta, mutta tavoitteet saavutettiin hennettä lukuunottamatta. Kasvien laatu oli hyvä ja sato saatiin korjatuksi ja kuljetetuksi tehtaalle suunnitelmien mukaisesti. Sopimusviljelijät toimittivat jalostettavaksi 22,2 miljoonaa kiloa vihannetta ja 289 miljoonaa kiloa sokerijuurikkaita.

Kolmivuotista IP (Integrated Production) -laatu- ja ympäristöprojektia jatkettiin yhteistyössä sopimusviljelijöiden, Pyhäjärvi-instituutin ja Maatalouden tutkimuskeskuksen kanssa. Toisena vuotenaan projekti eteni suunnitelmien mukaisesti siten, että peruna, lanttu, kukkakaali ja keräkaali saivat IP-ohjeistot ja sopimusviljelijät koulutettiin kestävä kehityksen mukaisiin viljelymenetelmiin. Projektin päättyessä vuoden päästä Lännen kaikki sopimusvihannokset viljellään IP-ohjeistojen mukaisesti.

Maatalousosaston Räpin koetilalla toteutettiin vuoden aikana vihannesten ja sokerijuurikkaan viljelyä ja viljelykokeita noin 65 hehtaarin alalla sekä testattiin ja esiteltiin useita Lännen Plant Systemsin koneita ja laitteita. Lisäksi koetila toimi nykyaikaisen viljelyn esittelykohteena yhtiön koti- ja ulkomaisille asiakkaille.

Maatalousosaston toiminnalla on tärkeä merkitys sopimusviljelyn kehittämisessä ja oman raaka-aineen saannin varmistamisessa.

Lännen Tehtaat Oyj kasvatti vuoden alussa omistuksensa taimituotantoa ja taimitukku-kauppaa harjoittavassa Harviala Oy:ssä 100 %:iin. Yhtiö on omassa tuotannossaan keskittynyt tuottamaan kotimaisia lehti- ja havupuuta. Myytävään tuotevalikoimaan kuuluvat lisäksi koristepensaat ja hedelmäpuut.

Lännen Tehtaat ja ympäristö

Lännen Tehtaiden johtamisjärjestelmän rakentaminen eteni vuonna 1998 tavoitteiden mukaisesti. Johtamisjärjestelmä sisältää ISO 9001 -standardin mukaisen laatu- ja ISO 14001 -standardin mukaisen ympäristöjärjestelmän sekä työterveys- ja turvallisuusohjelman. Laatu- ja ympäristöjärjestelmille haetaan sertifikaatteja vuoden 1999 aikana. Lännen Rehu sai laatusertifikaatin keväällä 1998.

Lännen Tehtaat allekirjoitti vuonna 1998 kauppaja- ja teollisuusministeriön Teollisuuden energiansäästösopimuksen.

Säkylän tehtailla rakennettiin energiakatselmuksiin perustuva kiinteistöjen lämmityksen ja ilmastoinnin säätöautomaatiojärjestelmä sekä uusittiin asuntoalueen kaukolämpöverkko.

Turun tehtaalla tehtiin energiankulutuksen vähentämiseen tähtäävä Motiva-energiakatselmus sekä laadittiin jätehuolto-ohje.

Mittava ympäristöinvestointi Säkylässä

Teollisuusalueen jätevesien käsittelyn tehostamiseksi valmistui esisuunnitelma ja investointiohjelma vuosille 1999–2000. Investointiohjelman tavoitteena on

- Yhtiön strategisten valintojen edellyttämän kapasiteetin rakentaminen
- Vesistökuormituksen sopeuttaminen uusiin lupaehtoihin
- Hajuhaittojen poistaminen elintarviketeollisuuden toimintaympäristöstä
- Eri jätevesijakeiden optimaalisen käsittelyjärjestelmän mahdollistavan jätevesiverkoston rakentaminen

Suunniteltu investointi, noin 16 miljoonaa markkaa, on Lännen Tehtaiden historian suurin ympäristöinvestointi.

Ympäristöpolitiikka

Lännen Tehtaat on perustamisestaan lähtien toimintavastuullisesti ympäristöasioissa ja ottanut huomioon ympäröivän luonnon tarpeet. Olemme sitoutuneet täyttämään yhteiskunnan meille asettamat vaatimukset myös ympäristöasioissa. Ympäristöasioiden hoito on tehokkaasti organisoitu ja vastuuhenkilöt ovat vuorovaikutuksessa yrityksen sidosryhmiin.

Ympäristövaikutusten hallintaa ja toiminnan tehostamista varten olemme laatineet ISO 14001 -standardiin perustuvan ympäristöjärjestelmän osaksi yhtiömme johtamisjärjestelmää. Lännen Tehtaiden johto on asettanut yhtiölle omat ympäristöpäätökset ja tavoitteet jatkuvan parantamisen periaatteella ja valvoo johdon katselmuksissa niiden toteutumista ja mahdollista muutostarvetta.

Toimintamme ympäristöpäätöksiä ovat

1. Jätevesimäärän vähentäminen ja vesistökuormituksen pienentäminen
2. Energiankulutuksen vähentäminen
3. Jättemäärän vähentäminen
4. Tuotevalikoiman, pakkausten ja investointien suunnittelu kestävän kehityksen periaatteen mukaisesti
5. Toimittajiemme ympäristöjärjestelmien kehittäminen

Koulutamme henkilöstöämme niin, että jokainen tuntee Kansainvälisen kauppakamarin peruskirjan kestävän kehityksen aikaansaamiseksi. Ympäristöasioista tiedotetaan henkilöstölle säännöllisesti. Ympäristöpolitiikkamme on julkisesti saatavilla.

Ympäristötavoitteet vuosille 1998–2002

- **Jätevesimäärän vähentäminen ja vesistön kuormituksen pienentäminen**

Tuotantoon sitoutuvaa jätevesimäärää pienennetään 15 % (m³/tuotetonne). Lännen Tehtaat Oyj:n ympäristölupa uudistetaan suunnittelukauden aikana. Luvan sallimien kuormitusarvojen ennakoidaan olevan noin 30 % nykyistä pienempiä. Yhtiö sitoutuu täyttämään luvan ehdot.
- **Energiankulutuksen vähentäminen**

Energiankulutusta vähennetään suunnittelukaudella 10 %. Tuotannon sähkö- ja höyryenergian kulutus mitataan tuotantoon sidottuna energiankulutuksena (MWh/tuotetonne). Muu kulutus mitataan vuotuisena energian kokonaiskulutuksena.
- **Jätemäärän vähentäminen**

Tehdasalueella syntyneet jätteet käsitellään jätehuolto-ohjeen mukaan

 - Hyötyjätemäärää vähennetään 15 %
 - Sekajätteen määrää Säkylän tehtaan kaatopaikalle vähennetään 50 %
 - Ongelmajätteet kerätään talteen ja viedään asiallisesti käsiteltäviksi.

Jätemääriä seurataan mittaamalla jätemäärä tuotettuihin tuotetonneihin.
- **Tuotevalikoiman, pakkausten ja investointien suunnittelu kestävän kehityksen periaatteen mukaisesti**

Suunnittelussa ja investointiratkaisuissa otetaan huomioon ympäristövaikutukset ja -päämäärät todennettavasti.
- **Toimittajiemme ympäristöjärjestelmien kehittäminen**

Toimittajavalinnoissa selvitetään ja otetaan huomioon yhteistyöyritysten ympäristöjärjestelmien tila ja toteutuminen. Toimittajille osoitetut kyselyt ja vastaukset sekä toimittajien auditoinnit arkistoidaan. Tavoitteena on kasvattaa toimivan ympäristöjärjestelmän käyttöön ottaneiden toimittajien osuutta.

Valmistautuminen vuoteen 2000

Lännen Tehtaiden vuosi 2000 -projektin tarkoituksena on varmistaa toiminnan häiriötön jatkuminen liiketoiminnan kaikilla osa-alueilla ja kaikissa sidosryhmäsuhteissa vuoteen 2000 siirryttäessä.

Vuosi 2000 -projekti aloitettiin vuonna 1996 kaikkien tietojärjestelmien kartoituksella. Muutoksia vaatineet sovellukset korjattiin pääosin jo vuoden 1997 aikana. Uudistetut sovellukset otettiin tuotantokäyttöön vuoden 1998 alussa.

Lännen Tehtaiden kanssa tiiviissä operatiivisessa tietojärjestelmäyhteydessä olevien yhteistyökumppanien ohjelmistot ja niiden yhteensopivuus on varmistettu vuoden 1998 aikana.

Sovellusmuutosten kustannukset kohdistuivat pääosin tilivuoteen 1997.

Korjattavina ovat vielä yhtiön palkanlaskenta- ja tuotannonohjaussovellukset, jotka suunnitelman mukaan valmistuvat heinäkuuhun 1999 mennessä ja otetaan tuotantokäyttöön ennen vuodenvaihdetta.

Kulunvalvonta- ja toimistojärjestelmien toimivuus varmistetaan vuoden 1999 alku- puoliskolla ohjelmisto- ja varusohjelmistopäivityksillä.

Kiinteistöjen ja tuotannon koneiden ja laitteiden valvonta- ja ohjausjärjestelmien sekä tietoliikenteen, verkkopalvelujen yms. toiminta varmistetaan yhteistyössä kone- ja laitetoimittajien kanssa.

Vuoden 2000 edellyttämät tarkistukset ja korjaukset pyritään tekemään normaalien huoltokäyntien yhteydessä.

Yhtiön liiketoimintayksiköissä on varmistettu, että Lännen Tehtaiden toimittamiin tuotteisiin ei sisälly komponentteja, joiden toiminnassa vuosi 2000 saattaisi aiheuttaa ongelmia.

Tärkeimpien Lännen Tehtaille tuotteita ja palveluja toimittavien yritysten vuosi 2000 -valmiudet varmistetaan vuoden 1999 puoliväliin mennessä.

Vuoteen 2000 valmistautumisella ei ole oleellista vaikutusta Lännen Tehtaiden kustannuksiin ja tulokseen.

Euro

Lännen Tehtaiden toimialojen tarpeet

Lännen Tehtaiden päätoimialan eli elintarviketeollisuuden tuotteet samoin kuin rehut myydään pääosin kotimaahan. Vientiä on suhteellisen vähän, kun taas raaka-aineiden ja investointitavaroiden tuonti on huomattavasti suurempaa. Eräät kaupan järjestöt ja keskusliikkeet ovat suositelleet kotimaan laskutusvaluutaksi markkaa koko kolmen vuoden pituisen siirtymäkauden ajaksi. Ulkomaankaupassa euroa kuitenkin tarvitaan jo vuonna 1999.

Maarakennustekniikkaryhmässä ja Lännen Plant Systems -yksikössä sekä viennin että tuonnin osuus on merkittävä. Euroa tarvitaan näillä toimialoilla siirtymäkauden alusta alkaen sekä laskutusvaluuttana että ostotoiminnassa.

Siirtymäaikataulu

Toimialojen tarpeiden pohjalta on laadittu euroon siirtymisen vaiheittainen aikataulu. Alkuvaiheessa on luotu valmius siihen, että kotimaiset konserniyhtiöt voivat käyttää euroa laskutusvaluuttana ja ottaa vastaan euromääräisiä laskuja sekä kotimaasta että ulkomailta. Kotimaankaupassa käytetään pääsääntöisesti markkaa. Ulkomaankaupassa pyritään mahdollisimman laajaan euron käyttöön jo vuonna 1999.

Laskentavaluuttakseen Lännen Tehtaat ottaa euron aikaisintaan vuoden 2001 alusta. Samalla myös kotimaankaupan päävaluutaksi tulee euro. Mikäli vuosien 1999–2000 aikana havaitaan, että euroon siirtyminen on perusteltua vasta vuoden 2002 alusta, euron käyttöönottoa siirretään siihen saakka.

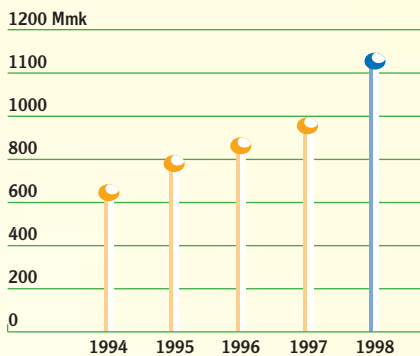
Koska Helsingin Pörssi siirtyi kaupankäynnissään euroon vuoden 1999 alussa, Lännen Tehtaat julkaisee jo vuoden 1998 tuloslaskelman, taseen ja tärkeimmät tunnusluvut vuosikertomuksessa myös euroina.

Hallituksen toimintakertomus

Vasemmalta:
Tapio Reponen,
Hannu Simula,
Heikki Harjuvaara,
Juha Korkeaoja,
Olli Karkkila
ja Esko Eela.
Kuvasta puuttuu
Lauri Jalli.

Konsernin liikevaihto 1994–1998

Toimintaympäristö

Teollisuustuotanto kasvoi Suomessa Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan noin 8 % vuonna 1998. Alkusyksyyn saakka kasvu oli voimakasta, mutta hiipui vähitellen. Joulukuun tuotanto jäi edellisen vuoden tasolle. Loppuvuonna tuotannon laskeva kehitys oli sitäkin voimakkaampaa perinteisillä teollisuudenaloilla, koska sähkö- ja elektroniikka-teollisuudessa kasvu jatkui. Tärkein syy tuotannon laskuun oli Venäjän ja Kaukoidän markkinoille suuntautuneen viennin supistuminen.

Viennin väheneminen vaikutti myös elintarviketeollisuuden tuotantoon ja myyntiin. Elintarviketeollisuuden tuotannon kasvu jäi noin 1 %:iin. Elintarviketeollisuusliiton tilaston mukaan elintarvikeryitysten myynnin volyymi kasvoi keskimäärin 0,5 % vuonna 1998, mutta liikevaihto laski 2 %. Pakasteteollisuusyhdistyksen ennakkotietojen mukaan pakasteiden kokonaiskulutus kasvoi selvästi elintarviketeollisuuden myynnin volyymiä enemmän.

Suomen Maarakentajien Keskusliiton jäsenyritysten laskutus kasvoi kesäkauden aikana 15 %. Konemäärän keskimääräinen kasvu oli samana ajankohtana 8 %. Koneiden keskimääräinen käyttöaste oli edelleen korkea 91 % (91 %).

Konsernirakenne

Lännen Tehtaat -konsernin liiketoimintaa harjoittavat emoyhtiö Lännen Tehtaat Oyj sekä viisi kotimaista ja neljä ulkomaista tytäryhtiötä. Toiminnallisesti Lännen Tehtaat on jaettu kolmeen liiketoimintaryhmään. Elintarvikeryhmän muodostavat Lännen Tehtaat Oyj:n yksiköt Apetit ja Lännen Sokeri sekä tytäryhtiöt Tresko Fish Oy, Food Processing Koivukangas Oy ja Puolassa toimintansa aloittanut Lannen Polska Sp. z o.o. Maarakennustekniikkaryhmään kuuluvat Lännen Engineering Oy, Suomen Rakennuskone Oy, Ruotsissa Lännen Maskin AB, Virossa AS Balti Ehitusmasin-Baltem ja Latviassa SIA BCM Baltijas Celtniecibas Masina. Muihin liiketoimintoihin kuuluvat Lännen Tehtaat Oyj:n yksiköt Lännen Rehu, Lännen Plant Systems, Lännen Maatalousosasto ja Harviala Oy. Vuoden aikana on purettu kaksi tytäryhtiötä: Calabris Oy (ent. Polar Lake Oy) ja Sedina Oy.

Osakkuusyhtiöistä Sucros Oy kuuluu Elintarvikeryhmään. Oy Potma Ltd ja Oy Atraco Ab ovat osa Muita liiketoimintoja.

Liikevaihto

Lännen Tehtaiden konserniliikevaihto oli 1 128,4 miljoonaa markkaa (958,1 Mmk). Liikevaihto kasvoi 18 %. Liikevaihdosta Elintarvikeryhmän osuus oli 63 % (60 %), Maarakennustekniikkaryhmän 23 % (25 %) ja Muiden liiketoimintojen 14 % (15 %).

Elintarvikeryhmän liikevaihto kasvoi 24 % 711,5 miljoonaa markkaan (573,8 Mmk). Kasvu johtui Lännen Sokerin ja Sucros Oy:n välisen toimintajaon mukaisesta kuluttajatuotteiden myynnin lisäyksestä. Lännen Sokerin liikevaihto nousi 357,6 miljoonaa markkaan (224,0 Mmk). Apetitin ja Elintarvikeryhmään kuuluvien tytäryhtiöiden liikevaihto oli yhteensä 353,9 miljoonaa markkaa (349,8 Mmk). Pakasteiden myynti kasvoi 260 miljoonaa markkaan (250 Mmk). Pakasteliikevaihdon kasvusta osa on 31.8. konserniin liitetyn Food Processing Koivukangas Oy:n myyntiä. Vihannessäilykkeiden myynnistä ja ketsupin trading-kaupasta luopuminen pienensi Elintarvikeryhmän muuta myyntiä.

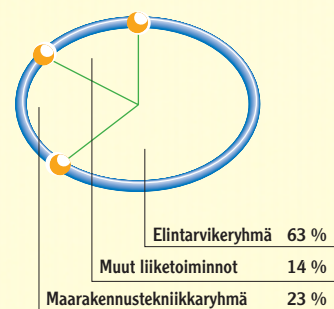
Maarakennustekniikkaryhmän liikevaihto oli 263,5 miljoonaa markkaa (241,2 Mmk), mikä oli 9 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Venäjän viennin tyrehtymistä korvasi kotimaan ja Ruotsin markkinoiden kasvu.

Muiden liiketoimintojen liikevaihto kasvoi 7 % 153,4 miljoonaa markkaan (143,1 Mmk). Kasvu johtui lähinnä Harviala Oy:n liittamisestä konserniin. Myös Lännen Rehun liikevaihto kasvoi. Lännen Plant Systemsin liikevaihto sen sijaan laski.

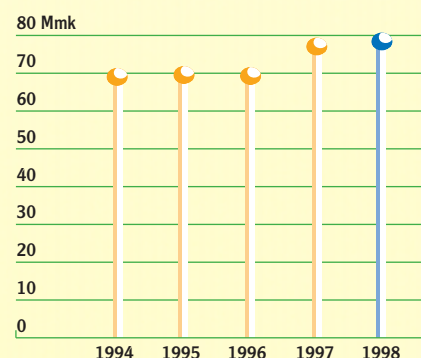
Lännen Tehtaiden vienti oli 66,8 miljoonaa markkaa (96,1 Mmk) eli 6 % liikevaihdosta (10 %). Vientiä vähensi erityisesti Venäjän vaikeutunut talous- ja markkina-tilanne. Elintarvikkeiden viennin arvo oli 11,4 miljoonaa markkaa (16,1 Mmk) ja maarakennuskoneiden 40,2 miljoonaa markkaa (56,6 Mmk). Taimitekniologian vienti oli 15,2 miljoonaa markkaa (23,0 Mmk).

Emoyhtiö Lännen Tehtaat Oyj:n liikevaihto kasvoi 17 % ja oli 823,4 miljoonaa markkaa (704,9 Mmk).

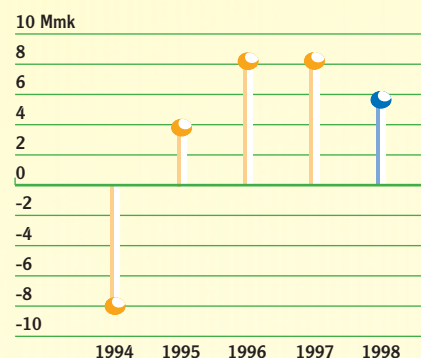
Liikevaihto toimialoittain

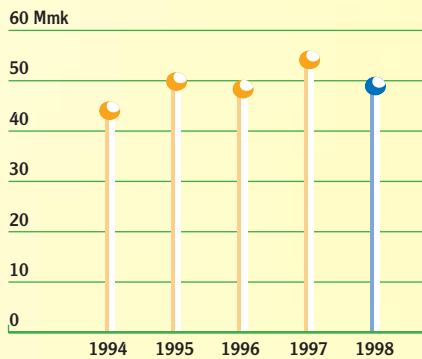
Käyttökate 1994–1998

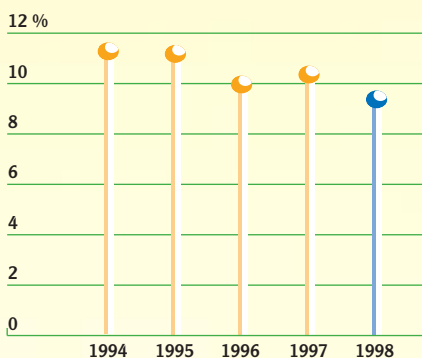
Rahoitustuotot/-kulut, netto 1994–1998

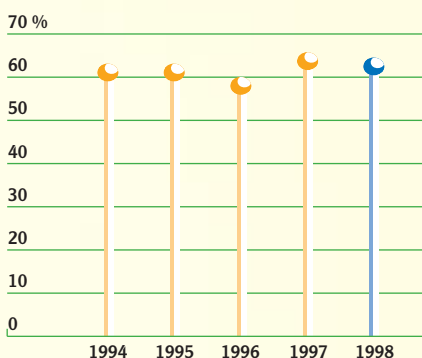
Tulos ennen satunnaiseriä 1994–1998

Sijoitetun pääoman tuotto 1994–1998

Omavaraisuusaste 1994–1998

Tulos

Lännen Tehtaiden käyttökate oli 77,7 miljoonaa markkaa (77,1 Mmk). Suunnitelman mukaisten poistojen, 33,7 miljoonaa markkaa (31,2 Mmk) jälkeen konsernin liikevoitoksi tuli 44,0 miljoonaa markkaa (45,9 Mmk).

Rahoitustuotot ylittivät rahoituskulut 5,7 miljoonalla markalla (8,3 Mmk). Rahoitustuottoihin sisältyy osakkuusyhtiö Oy Atraco Ab:n tulososuus 7,5 miljoonaa markkaa (10,6 Mmk). Voitto ennen satunnaiseriä oli 49,7 miljoonaa markkaa (54,2 Mmk).

Välittömät verot 10,5 miljoonaa markkaa olivat edellisvuotta (14,7 Mmk) pienemmät. Tilikauden tulos 39,0 miljoonaa markkaa oli edellisvuoden (38,6 Mmk) tasolla.

Elintarvikeryhmän liikevoitto oli 29,6 miljoonaa markkaa (29,7 Mmk). Elintarvikeryhmän kannattavuutta heikensivät Venäjän viennin supistumisen lisäksi hankittujen uusien tytäryhtiöiden käynnistämiseen ja yhdistämiseen ryhmän toimintaan liittyvät kustannukset, vihannessäilykkeistä luopuminen sekä eräiden tuontiraaka-aineiden merkittävä hinnannousu. Liikevoittoon sisältyy 8,6 miljoonan markan osuus Sucros-konsernin tuloksesta (-1,5 Mmk).

Maarakennustekniikkaryhmän liikevoitto nousi 7,6 miljoonaan markkaan (5,7 Mmk) mm. kotimaan myynnin kasvun ansiosta. Muiden liiketoimintojen liikevoitto jäi 6,8 miljoonaan markkaan (10,5 Mmk) taimiteknologian ulkomaisten projektitoimitusten supistumisen vuoksi.

Rahoitus

Lännen Tehtaiden rahoitusrakenne säilyi edelleen hyvänä. Konsernin kassavarat olivat tilikauden päättyessä 88,0 miljoonaa markkaa (104,8 Mmk). Omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 63 % (64 %).

Yhtiökokous, osakepääoma ja osakkaat

Lännen Tehtaat Oyj:n varsinainen yhtiökokous 2.4.1998 päätti jakaa osinkoa 2,40 markkaa osakkeelta.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankinnasta. Valtuutuksen mukaan hallitus voi hankkia Helsingin Pörssistä Lännen Tehtaat Oyj:n osakkeita enintään 322 238 kappaletta eli 5 % yhtiön osakkeista. Valtuutus on voimassa yhden vuoden yhtiökokouksesta lukien. Hallitus on päättänyt yhteensä enintään 120 000 oman osakkeen hankinnasta. Tilikauden lopussa omia osakkeita oli ostettu 63 272 kappaletta. Tilikauden päättymisen jälkeen omia osakkeita on 25.2.1999 mennessä hankittu lisää 18 528 kappaletta.

Hallituksella ei ole tilikauden päättyessä osakeantivaltuuksia eikä vaihtovelkakirja- tai optiolainojen liikkeeseenlaskuvaltuuksia.

Investoinnit

Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen olivat 63,8 miljoonaa markkaa (31,8 Mmk), josta tytäryhtiöosakkeiden hankinnan osuus oli 32,8 miljoonaa markkaa. Suurin yksittäinen hankinta oli Lannen Polska Sp. z o.o:n osakemerkintä 15,1 miljoonaa markkaa. Yhtiö perustettiin Puolaan yhdessä puolalaisen PBG-Investment Fund Ltd:n kanssa. Kummankin osuus yhtiöstä on 50 %. Lännen Tehtailla on mahdollisuus kasvattaa omistuksensa 100 %:iin 5 vuoden kuluessa. Pudasjärvellä toimivan Food Processing Koivukangas Oy:n osakekanta hankittiin 9,0 miljoonalla markalla. Merkittävin aineellinen investointi oli edellisenä vuonna aloitetun valmisruokapakasteiden tuotantolinjan valmistuminen Säkylässä. Investoinnin kustannukset olivat 11,8 miljoonaa markkaa, josta vuoden 1998 osuus oli 7,9 miljoonaa markkaa.

Elintarvikeryhmän investoinnit olivat yhteensä 46,1 miljoonaa markkaa (23,5 Mmk), Maarakennustekniikkaryhmän investoinnit olivat 9,8 miljoonaa markkaa (1,9 Mmk) ja Muiden liiketoimintojen investoinnit 7,9 miljoonaa markkaa (6,4 Mmk).

Tuotekehitys

Konsernin tuotekehitystoiminnan kulut olivat 0,7 % liikevaihdosta (0,7 %). Pääosa tuotekehityksestä kohdistui Apetit-yksikön tuotteisiin. Uusina tuotteina Lännen Tehtaat toi markkinoille mm. Apetit Vihreä keittiö -kasvisateriat ja uunivalmiit perunatuotteet.

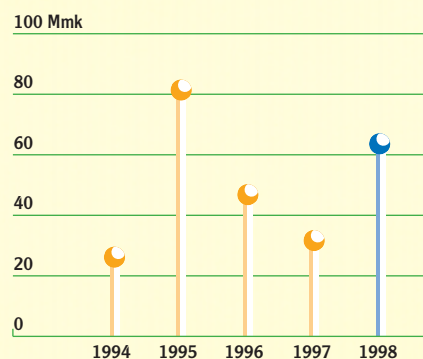
Henkilöstö

Konsernin palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin 695 henkilöä (573). Emoyhtiössä henkilöstöä oli keskimäärin 400 (379).

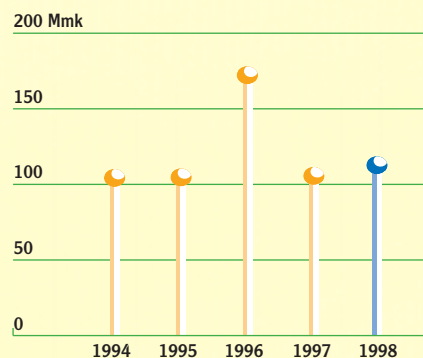
Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajille maksetut palkkiot konsernissa olivat yhteensä 3,3 miljoonaa markkaa (3,1 Mmk). Palkkoihin sisältyy osapalkkioita 0,3 miljoonaa markkaa. Muun henkilökunnan palkat olivat yhteensä 93,7 miljoonaa markkaa (82,4 Mmk).

Emoyhtiön maksamat palkat ja palkkiot hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle olivat yhteensä 1,5 miljoonaa markkaa (1,4 Mmk). Palkkoihin sisältyy osapalkkioita 0,2 miljoonaa markkaa. Muulle henkilökunnalle maksetut palkat olivat yhteensä 61,5 miljoonaa markkaa (56,4 Mmk).

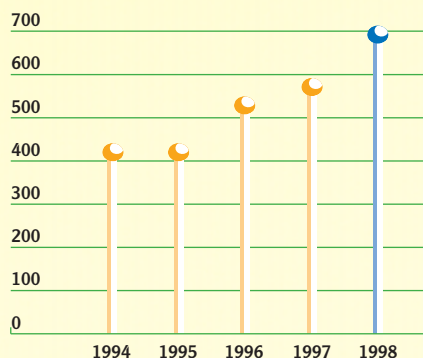
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen 1994–1998

Korolliset velat 1994–1998

Henkilöstö 1994–1998

Lännen Tehtaiden johtamisjärjestelmä

ISO 9001 ja ISO 14001 -standardien mukaiseen laatu- ja ympäristöjärjestelmään sekä työterveys- ja turvallisuusohjelmaan perustuvan johtamisjärjestelmän rakentaminen eteni tavoitteiden mukaisesti. Laatu- ja ympäristöjärjestelmien sertifiikaatteja haetaan vuoden 1999 aikana. Lännen Rehu on jo saanut laatusertifikaatin.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Konsernirakenteen yksinkertaistamiseksi Food Processing Koivukangas Oy:n sulautumisesta Lännen Tehtaat Oyj:öön on tammikuussa allekirjoitettu sulautumissuunnitelma. Suunnitelma on merkitty kaupparekisteriin ja sulautumisesta päätetään kevään yhtiökokouksessa.

Konsernissa on tehty päätös, että Suomen Rakennuskone Oy perustaa Lännen- ja Komatsu-maarakennuskoneita myyvän tytäryhtiön myös Liettuuan.

Hillo- ja marmeladituotantonsa toimintamahdollisuuksien turvaamiseksi ja markkina-asemansa vahvistamiseksi Lännen Tehtaat Oyj hankki helmikuussa allekirjoitetulla kaupalla omistukseensa kuluttajahilloistaan tunnetun Dronningholm-tuotemerkin ja siihen liittyvät oikeudet.

Alkaneen vuoden näkymät

Pakasteiden kysynnän arvioidaan kasvavan keskimääräistä elintarvikkeiden kysyntää nopeammin Suomessa. Tämä antaa hyvät edellytykset Elintarvikeryhmän valmistamien Apetit-pakasteiden markkinoinnille kotimaassa. Vuoden 1998 loppupuolella käynnistettyä pakasteliiketoimintaa Puolassa jatketaan suunnitellulla tavalla. Sopimusviljelytoiminnassa sekä pakasteiden markkinoinnissa onnistuminen uudella markkina-alueella vaatii edelleen ponnistuksia myös alkavana vuonna. Alkuvaiheessa kustannukset ovat suuremmat kuin toiminnasta saatavat tuotot. Elintarvikeryhmän tuloksen arvioidaan säilyvän edellisen vuoden tasolla.

Maarakennuskonemarkkinoiden odotetaan pysyvän päämarkkina-alueilla edellisen vuoden tasolla. Baltiassa kasvu vielä jatkuu. Maarakennustekniikkaryhmän liikevaihdon ja tuloksen odotetaan säilyvän vuoden 1998 tasolla.

Lännen Tehtaiden liikevaihdon arvioidaan nousevan noin 1 200 miljoonaan markkaan. Konsernin rahoitustuottoihin sisältyvä osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta pienenee. Tästä ja Puolan toiminnan odotetusta tappiollisuudesta huolimatta konsernin tuloksen arvioidaan muodostuvan samantasoiseksi kuin vuonna 1998.

Tuloslaskelmat

1000 mk	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1998	1997	1998	1997
Liikevaihto	(1) 1 128 386	958 112	823 359	704 923
Valmisteverastojen muutos	15 079	- 32	5 496	- 6 167
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	(2) 8 721	- 1 553		
Liiketoiminnan muut tuotot	(3) 2 361	2 137	2 572	2 620
Kulut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	880 306	705 645	637 497	503 274
Varastojen muutos	- 9 410	- 4 145	- 5 651	- 535
Ulkopuoliset palvelut	7 193	6 295	6 202	6 146
Henkilöstökulut	(4) 123 973	106 132	80 871	70 930
Vuokrat	10 016	9 866	8 254	8 357
Muut kulut	64 728	57 753	49 953	47 836
Kulut yhteensä	1 076 806	881 546	777 126	636 008
Käyttökate	77 741	77 118	54 301	65 368
Poistot	(5)			
Käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	- 32 311	- 30 203	- 27 635	- 25 914
Konserniliikearvosta	- 1 449	- 970		
Poistot yhteensä	- 33 760	- 31 173	- 27 635	- 25 914
Liikevoitto	(6) 43 981	45 945	26 666	39 454
Rahoitustuotot ja -kulut	(7)			
Osinkotuotot	663	393	8 140	12 099
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista	512	872	1 653	872
Muut korkotuotot	4 083	4 888	4 033	5 137
Muut rahoitustuotot	2 266	1 638	2 266	12 217
Kurssierot	- 1 202	6	- 604	- 36
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	(2) 7 517	10 565		
Korkokulut	- 7 580	- 9 076	- 6 266	- 7 362
Muut rahoituskulut	- 522	- 1 032	- 156	- 704
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	5 737	8 254	9 066	22 223
Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia, veroja ja vähemmistöosuutta	49 718	54 199	35 732	61 677
Satunnaiset tuotot ja kulut	(8)			
Satunnaiset kulut			- 1 210	- 870
Voitto ennen varauksia, veroja ja vähemmistöosuutta	49 718	54 199	34 522	60 807
Poistoeron muutos	(5)		5 195	- 3 076
Vapaaehtoisten varausten vähennys	(5)			9 681
Välittömät verot	(9) - 10 489	- 14 695	- 11 735	- 17 650
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	- 240	- 867		
Tilikauden voitto	38 989	38 637	27 982	49 762

Taseet, vastaavaa

1000 mk	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1998	1997	1998	1997
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Aineettomat hyödykkeet	(10)			
Aineettomat oikeudet	11 118	12 803	10 965	12 027
Liiketoiminta	19 730	22 216	18 418	21 922
Konserniliiketoiminta	3 876	1 940		
Muut pitkävaikutteiset menot	2 367	1 221	1 026	832
	37 091	38 180	30 409	34 781
Aineelliset hyödykkeet	(11)			
Maa- ja vesialueet	19 647	19 429	15 828	15 883
Rakennukset ja rakennelmat	143 571	117 198	110 076	110 362
Koneet ja kalusto	73 585	57 538	55 938	51 758
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	487	5 443	233	5 443
	237 290	199 608	182 075	183 446
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	(12,13)			
Tytäryhtiöosakkeet			61 609	38 172
Osakkuusyritysosakkeet ja -osuudet	155 426	143 016	104 352	104 777
Muut osakkeet ja osuudet	7 855	7 581	7 307	7 318
Lainasaamiset	2 006	10 065	28 946	10 060
Muut sijoitukset	5 692	5 383	5 692	5 383
Omat osakkeet	4 462		4 462	
	175 441	166 045	212 368	165 710
Vaihto- ja rahoitusomaisuus				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	47 250	36 435	23 971	18 320
Keskeneräiset tuotteet	12 108	6 613	1 925	784
Valmiit tuotteet/tavarat	120 653	105 751	63 771	59 416
Ennakkomaksut	26		815	
	180 037	148 799	90 482	78 520
Saamiset	(14)			
Myyntisaamiset	109 151	94 852	77 722	69 038
Lainasaamiset			27 563	46 049
Siirtosaamiset	9 654	17 183	5 103	14 105
	118 805	112 035	110 388	129 192
Rahoitusomaisuusarvopaperit				
Muut arvopaperit	29 460	27 008	29 460	27 008
Rahat ja pankkisaamiset	58 519	77 761	37 972	63 142
	836 643	769 436	693 154	681 799

Taseet, vastattavaa

1000 mk	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1998	1997	1998	1997
Oma pääoma				
Sidottu oma pääoma	(15)			
Osakepääoma	64 448	64 448	64 448	64 448
Vararahasto	130 458	130 458	130 441	130 441
Arvonkorotusrahasto	4 599	4 599	4 599	4 599
	199 505	199 505	199 488	199 488
Vapaa oma pääoma				
Omien osakkeiden rahasto	4 462		4 462	
Käyttörahaso	43 000	43 000	43 000	43 000
Edellisten tilikausien voitto	224 031	205 254	110 019	80 187
Tilikauden voitto	38 989	38 637	27 982	49 762
	310 482	286 891	185 463	172 949
Vähemmistöosuus	20 033	4 265		
Varaukset	(16)			
Kertynyt poistoero			90 001	95 196
Pakolliset varaukset	600	612	121	
Vieras pääoma	(17)			
Pitkäaikainen				
Joukkovelkakirjalainat	100 000	100 000	100 000	100 000
Lainat rahoituslaitoksilta	6 835	3 167	1 250	2 500
Laskennallinen verovelka	25 987	27 696		
Muut pitkäaikaiset velat	975	853	851	853
	133 797	131 716	102 101	103 353
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	6 504	1 916	1 250	1 250
Saadut ennakot	3 679	1 446	564	1 342
Ostovelat	115 735	95 179	86 040	76 241
Siirtovelat	46 148	47 906	28 060	31 920
Muut lyhytaikaiset velat	160		66	60
	172 226	146 447	115 980	110 813
	836 643	769 436	693 154	681 799

Rahoituslaskelmat

1000 mk	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1998	1997	1998	1997
Varojen hankinta				
Tulorahoitus				
Nettovoitto	38 989	38 637	27 982	49 761
Poistot	33 759	31 173	27 635	25 914
Varausten muutos	- 12	- 186	- 5 073	- 7 018
Tulorahoitus yhteensä	72 736	69 624	50 544	68 657
Pitkäaikaisista lainasaamisista	8 059	295		300
Käyttöomaisuuden vähennys	3 050	2 427	4 805	1 763
Pitkäaikaisien velkojen lisäyksestä	8 005	44		44
Vähemmistöosuuden muutoksesta	15 767	457		
Oman pääoman muutoksesta	70	- 602		
	34 951	2 621	4 805	2 107
	107 687	72 245	55 349	70 764
Varojen käyttö				
Investointeihin				
Käyttöomaisuuden lisäys	86 087	30 727	49 699	36 928
Pitkäaikaisiin lainasaamiin			18 887	
Muihin pitkäaikaisiin sijoituksiin	308	5 383	308	5 383
Omiin osakkeisiin	4 462		4 462	
Pitkäaikaisien velkojen vähennykseen	5 924	21 403	1 253	17 158
Osingonjako	15 467	14 178	15 467	14 178
	112 248	71 691	90 076	73 647
Nettokäyttöpääoman muutos	- 4 561	554	- 34 727	- 2 883
	107 687	72 245	55 349	70 764
Nettokäyttöpääoman muutos				
Rahat ja pankkisaamiset	- 19 242	- 63 897	- 25 169	- 58 610
Lyhytaikainen rahoitusomaisuus	9 221	20 678	- 16 353	41 767
Vaihto-omaisuus	31 238	4 267	11 962	- 5 631
Lyhytaikainen vieras pääoma	- 25 778	39 506	- 5 167	19 591
	- 4 561	554	- 34 727	- 2 883
Nettokäyttöpääoma 1.1.	219 156	218 602	187 049	189 932
Nettokäyttöpääoma 31.12.	214 595	219 156	152 322	187 049

Tilinpäätöksen liitetiedot 1998

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty emoyhtiön Lännen Tehtaat Oy:n lisäksi seuraavat liiketoimintaa harjoittavat tytäryhtiöt: Lännen Engineering Oy, Lännen Maskin AB, Ruotsi, Suomen Rakennuskone Oy, AS Balti Ehitusmasin-Baltem, Viro, SIA BCM Baltijas Celtniecibas Masina, Latvia, Tresko Fish Oy, Harviala Oy sekä Food Processing Koivukangas Oy 1.9.1998 alkaen ja Puolassa lokakuussa toimintansa aloittanut Lannen Polska Sp. z o.o. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty myös kahdeksan tulevaa liiketoimintaa varten olemassa olevaa yhtiötä sekä konserniyhtiöille kiinteistöjen vuokraustoimintaa harjoittava Cibarius Oy sekä joulukuussa puretut Calabris Oy (ent. Polar Lake Oy) ja Sedina Oy. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki liiketoimintaa harjoittavat osakkuusyritykset: Sucros Oy (konserni), Oy Potma Ltd ja Oy Atraco Ab.

Tarkemmat tiedot konserniin kuuluvista yrityksistä ja osakkuusyhtiöistä annetaan jäljempänä liitetietojen kohdassa ”Tytär- ja osakkuusyritykset ja muut osakkeet ja osuudet”.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LASKENTAPERIAATTEET

Keskinäinen osakkeenomistus

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Tytäryhtiöiden osakeista maksettu oman pääoman ylittävä hinta on osittain kohdistettu käyttöomaisuuteen kuuluviin rakennuksiin ja osittain esitetty konsernilikearvona. Rakennuksiin kohdistettuja erää oli vuoden 1998 lopussa 10,4 miljoonaa markkaa, jotka poistetaan rakennusten poistosuunnitelman mukaan.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet, sisäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Vähemmistöosuus

Vähemmistöosuus on erotettu konsernin omasta pääomasta, verovelalla vähennetystä kertyneestä poistoerosta sekä tilikauden tuloksesta.

Muuntoerot

Ulkomaisten konserniyhtiöiden tilinpäätösluvut on muutettu Suomen markkoiksi tilinpäätöspäivän Suomen Pankin keskikurssin mukaan. Näiden yhtiöiden omien pääomien eliminoinnissa syntyneet muuntoerot on kirjattu voittovaroihin.

Osakkuusyritykset

Osakkuusyritykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusoosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta on Sucros-konsernin ja Oy Potma Ltd:n osalta esitetty ennen käyttökatetta, koska näiden yhtiöiden tuotanto liittyy välittömästi emoyhtiön liiketoimintaan. Oy Atraco Ab:n osalta osuus tuloksesta on esitetty rahoituserissä. Tulososuus sisältää myös laskennallisen verovelan muutoksella vähennetyn osuuden vapaaehtoisten varausten ja poistoeron muutoksesta.

KÄYTTÖOMAISUUDEN ARVOSTUS

Käyttöomaisuus on aktivoitu hankintameno. Suunnitelman mukaiset poistot on tehty tasapoistoina taloudellisen pitoajan perusteella. Julkisesti noteeratut käyttöomaisuusosakkeet on arvostettu alkuperäiseen hankintameno.

VAIHTO-OMAISUUDEN ARVOSTUS

Vaihto-omaisuus on esitetty muuttuvien menojen mukaisen hankintameno tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

VALUUTTAMÄÄRÄISET ERÄT

Euroon kiinteästi 31.12.1998 sidottujen valuuttojen määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen markkoiksi kiinteillä muuntokertoimilla. Syntyneet kurssierot on kirjattu tulosvaikutteisesti.

Muut ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen markkoiksi tilinpäätöspäivän Suomen Pankin keskikurssiin. Myös nämä kurssierot on kirjattu tulosvaikutteisesti.

JOHDANNAISSOPIMUSTEN KÄYTTÖ

Johdannaissopimuksia käytetään suojaamistarkoituksessa. Konserni on suojannut osittain pitkäaikaisten kiinteäkorkoisten velkojen korkoriskiä koronvaihtosopimuksella. Sopimuksen korkoero jaksotetaan suoriteperiaatteella muihin rahoitustuottoihin tai muihin rahoituskuluihin.

ELÄKEJÄRJESTELY

Konsernin henkilöstön lakisääteinen eläketurva on hoidettu eläkevakuutuksilla.

Lännen toimihenkilöiden eläkesäätiö s.r.:n vastuiden ja varojen siirryttyä Yritysten Henkivakuutus Oy Tapiolalle vuoden 1997 lopussa vakuutusyhtiöltä otetut etueläkevakuutukset antavat eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluneille toimihenkilöille ja eläkeläisille eläkesäätiön sääntöjen mukaisen lisäeläketurvan.

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeikäsi on sovittu 60 vuotta.

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot

1 000 MK	KONSERNI		EMOYHTIÖ		1 000 MK	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1998	1997	1998	1997		1998	1997	1998	1997
1. LIIKEVAIHTO TOIMIALOITTAIN					Suunnitelman mukaiset poistot				
Elintarvikeryhmä	711 491	573 762	679 787	561 103	Aineettomat oikeudet	2 069	2 062	2 037	1 933
Maarakennustekniikkaryhmä	263 471	241 194			Liikearvo	3 883	3 886	3 504	3 504
Muut liiketoiminnot	153 424	143 156	143 572	143 820	Muut pitkävaikutteiset menot	561	322	240	166
Yhteensä	1 128 386	958 112	823 359	704 923	Rakennukset ja rakennelmat	7 285	6 787	6 550	6 353
Vienti Suomesta	66 788	96 070	22 816	31 113	Koneet ja kalusto	18 513	17 146	15 304	13 958
					Yhteensä	32 311	30 203	27 635	25 914
Liikevaihto markkina-alueittain					Konserniliikearvon poisto	1 449	970		
Kotimaa	1 029 030	840 256	800 543	673 810	Poistoeron muutos				
Euroopan yhteisö	64 176	48 279	9 608	10 387	Aineettomat oikeudet	- 35	- 35	- 35	- 35
Muu Eurooppa	27 202	60 484	6 867	11 804	Rakennukset ja rakennelmat	- 2 721	5 979	- 2 939	5 444
Muut	7 978	9 093	6 341	8 922	Koneet ja kalusto	- 3 722	- 3 899	- 2 221	- 2 333
Yhteensä	1 128 386	958 112	823 359	704 923	Yhteensä	- 6 478	2 045	- 5 195	3 076
2. OSUUS OSAKKUUSYRITYSTEN TULOISTA					Kirjanpidossa tehdyt EVL:n mukaiset poistot				
Ennen käyttökatetta esitetty osuus					Aineettomista oikeuksista	2 034	2 027	2 002	1 898
Sucros-konserni	8 556	- 1 505			Liikearvosta	3 883	3 885	3 504	3 504
Muut	165	- 48			Muista pitkävaikutteisista menoista	561	322	240	166
Yhteensä	8 721	- 1 553			Rakennuksista ja rakennelmista	5 223	4 462	3 611	3 400
Rahoitustuotoissa esitetty osuus					Koneista ja kalustosta	14 803	11 492	13 083	10 341
Oy Atraco Ab	7 517	10 580			Yhteensä	26 504	22 188	22 440	19 309
Muut		- 15			Konserniliikearvosta	1 449	970		
Yhteensä	7 517	10 565			6. LIIKEVOITTO TOIMIALOITTAIN				
3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT					Elintarvikeryhmä	29 581	29 745		
Vuokratuotot	1 246	945	2 168	2 061	Maarakennustekniikkaryhmä	7 600	5 700		
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	644	636	335	514	Muut liiketoiminnot	6 800	10 500		
Vientituki	121	365	46	45	Yhteensä	43 981	45 945		
Muut	350	191	23		Henkilöstö toimialoittain				
Yhteensä	2 361	2 137	2 572	2 620	Elintarvikeryhmä	392	308		
4. HENKILÖSTÖKULUT JA LUONTOISEDUT					Maarakennustekniikkaryhmä	175	168		
Palkat	96 557	85 166	62 831	57 713	Muut liiketoiminnot	128	97		
Eläkekulut	17 821	12 778	12 330	8 161	Yhteensä	695	573		
Muut henkilöstökulut	9 595	8 188	5 710	5 056	7. KONSERNIN SISÄISET RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
	123 973	106 132	80 871	70 930	Konserniyhtiöiltä saadut rahoitustuotot				
Luontoisedut	1 367	1 404	1 142	1 082	Osinkotuotot			1 993	2 193
Yhteensä	125 340	107 536	82 013	72 012	Muut korkotuotot			2 282	1 389
5. POISTOT					Konserniyhtiöille suoritetut rahoituskulut				
Käyttöomaisuuden suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina todennäköisen käyttöiän perusteella alkuperäisistä hankintamenoista. Poistot perustuvat seuraaviin pitoaikoihin:					Korkokulut			6	5
Aineettomat oikeudet				10 vuotta					
Liikearvo				10 vuotta					
Konserniliikearvo				5 vuotta					
Muut pitkävaikutteiset menot				5 vuotta					
Rakennukset, kiviset ja puiset				22–30 vuotta					
Muut rakennukset ja rakennelmat				10 vuotta					
Koneet ja kalusto				5–10 vuotta					

1 000 MK	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1998	1997	1998	1997
8. SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset kulut				
Annetut konserniavustukset			750	870
Purkutappiot lopetetuista tytäryhtiöistä			460	
Yhteensä			1 210	870
9. VÄLITTÖMÄT VEROT				
Tilikaudelta	11 932	18 154	11 367	17 544
Aikaisemmilta tilikausilta	371	118	368	106
Laskennallisen verovelan muutos	- 1 814	- 3 577		
Yhteensä	10 489	14 695	11 735	17 650
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT				
10. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	21 684	21 501	20 452	20 271
Lisäykset 1.1.–31.12.	1 308	183	975	181
Vähennykset 1.1.–31.12.	- 1 232			
Hankintameno 31.12.	21 760	21 684	21 427	20 452
Kertyneet suunnitelmapoistot	- 10 642	- 8 881	- 10 462	- 8 425
Kirjanpitoarvo 31.12.	11 118	12 803	10 965	12 027
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.	175	210	175	210
Poistoeron muutos 1.1.–31.12.	- 36	- 35	- 36	- 35
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	139	175	139	175
Liikearvo				
Hankintameno 1.1.	36 955	36 955	35 045	35 045
Lisäykset 1.1.–31.12.	2 617			
Hankintameno 31.12.	39 572	36 955	35 045	35 045
Kertyneet suunnitelmapoistot	- 19 842	- 14 739	- 16 627	- 13 123
Kirjanpitoarvo 31.12.	19 730	22 216	18 418	21 922
Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1.	4 850	4 850		
Lisäykset 1.1.–31.12.	3 385			
Hankintameno 31.12.	8 235	4 850		
Kertyneet suunnitelmapoistot	- 4 359	- 2 910		
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 876	1 940		
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	2 876	2 188	1 894	1 389
Lisäykset 1.1.–31.12.	1 759	688	434	505
Hankintameno 31.12.	4 635	2 876	2 328	1 894
Kertyneet suunnitelmapoistot	- 2 268	- 1 655	- 1 302	- 1 062
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 367	1 221	1 026	832

1 000 MK	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1998	1997	1998	1997
11. AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	168 635	160 005	161 430	153 094
Lisäykset 1.1.–31.12.	36 752	8 862	6 856	8 398
Vähennykset 1.1.–31.12.	- 1 464	- 232	- 592	- 62
Hankintameno 31.12.	203 923	168 635	167 694	161 430
Kertyneet suunnitelmapoistot	- 60 352	- 51 437	- 57 618	- 51 068
Kirjanpitoarvo 31.12.	143 571	117 198	110 076	110 362
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.	68 294	62 323	67 468	62 024
Poistoeron muutos 1.1.–31.12.	- 2 808	5 971	- 2 939	5 444
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	65 486	68 294	64 529	67 468
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	172 612	156 097	118 891	103 398
Lisäykset 1.1.–31.12.	38 066	18 354	20 646	16 682
Vähennykset 1.1.–31.12.	- 1 595	- 1 839	- 1 162	- 1 189
Hankintameno 31.12.	209 083	172 612	138 375	118 891
Kertyneet suunnitelmapoistot	- 135 498	- 115 074	- 82 437	- 67 133
Kirjanpitoarvo 31.12.	73 585	57 538	55 938	51 758
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.	30 445	34 335	27 553	29 886
Poistoeron muutos 1.1.–31.12.	- 3 259	- 3 890	- 2 220	- 2 333
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	27 186	30 445	25 333	27 553
Kirjanpitoarvosta 31.12. koneiden ja laitteiden osuus	58 574	42 604	44 154	38 996
Käyttöomaisuuden verotusarvot				
Maa-alueet	4 387	4 391	2 311	2 194
Rakennukset	87 320	61 738	63 334	59 401
Tytäryhtiöosakkeet			57 298	34 337
Muut osakkeet ja osuudet	108 368	91 123	108 297	91 034
Yhteensä	200 075	157 252	231 240	186 966
Arvonkorotukset				
Maa-alueet 1.1. ja 31.12.	10 999	10 999	10 999	10 999
Rakennukset 31.12.	4 827			

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot

12. TYTÄR- JA OSAKKUUSYRITYKSET JA MUUT OSAKKEET JA OSUDET

Tytäryritykset	Konsernin omistus- ja äänivaltaisuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta 1000 mk	Osakkeiden määrä kpl	Osakkeen nimellisarvo mk	Osakkeiden kirjanpitoarvo 1000 mk	Viimeksi laaditun tilinpäätöksen voitto/tappio, 1000 mk
Emoyhtiön omistamat						
Lännen Engineering Oy, Loimaan kunta	97,93	21 404	1 707 620	6	23 207	2 242
Suomen Rakennuskone Oy, Säskylä	79,50	17 592	7 950	1 000	8 192	4 422
Tresko Fish Oy, Kustavi	100,00	3 997	40 000	100	3 997	5
Food Processing Koivukangas Oy, Pudasjärvi	100,00	6 603	3 360	1 000	9 144	- 2
Lannen Polska Sp. z o.o., Puola	50,00	14 984	107 711	PLN 100	15 793	- 1 353
Harviala Oy, Janakkala	100,00	959	190	5 000	1 140	- 8
Cibarius Oy, Turku	100,00	49	15	1 000	16	5
Lepäävät yhtiöt, 8 kpl, Säskylä	100,00	158	24	5 000	120	4
Yhteensä					61 609	

Tytäryhtiöiden omistamat	Konsernin omistus- ja äänivaltaisuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta 1000 mk	Osakkeiden määrä kpl	Osakkeen nimellisarvo mk	Osakkeiden kirjanpitoarvo 1000 mk	Viimeksi laaditun tilinpäätöksen voitto/tappio, 1000 mk
Lännen Maskin AB, Ruotsi	100,00	6 324	20 000	SEK 100	6 180	666
AS Balti Ehitusmasin-Baltem, Viro	94,50	1 120	18 900	EEK 100	1 107	113
SIA BCM Baltijas Celtniecibas Masina, Latvia	95,00	416	1 140	LVL 25	443	-11
Yhteensä					7 730	

Osakkuusyritykset	Konsernin omistus- ja äänivaltaisuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta 1000 mk	Osakkeiden määrä kpl	Osakkeen nimellisarvo mk	Osakkeiden kirjanpitoarvo 1000 mk	Viimeksi laaditun tilinpäätöksen voitto/tappio, 1000 mk	Tilin-päätös-hetki	Tili-kauden pituus kk
Emoyhtiön omistamat								
Sucros Oy, Salo	20,00	111 250	700 000	100	70 000	88 657	31.12.1998	12
Oy Potma Ltd, Pello	50,00	1 029	60	10 000	600	335	31.12.1998	12
Oy Atraco Ab, Turku	50,00	37 192	125 080	20	33 752	15 034	31.12.1998	12
Yhteensä					104 352			

Emoyhtiön omistamat muut osakkeet, osuudet ja liittymismaksut

	Osakkeiden määrä kpl	Osakkeen nimellisarvo mk	Osakkeiden kirjanpitoarvo 1000 mk	Osakkeiden markkina-arvo 1000 mk
Julkisesti noteeratut				
Kesko Oyj, Helsinki	100 000	10	4 214	7 600
Cultor Oyj, I-sarja, Helsinki	8 400	6	380	437
Raisio Yhtymä Oyj, K-sarja, Raisio	6 000	10	58	330
Neomarkka Oyj, Helsinki	280	50	14	11
Muut				
Asunto Oy Säskylän Ukkomestari, Säskylä	136	500	343	
Lännen Puhelin Oy, Eura	78	300	130	
HEX Oy, Helsinki	24 400	10	150	
Muut osakkeet ja osuudet			279	
Liittymismaksut			1 739	
Yhteensä			7 307	

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
1 000 MK	1998	1997	1998	1997
13. PITKÄAIKAISTEN SIOJITUSTEN LAINASAAMISET				
KONSERNI- JA OSAKKUUSYRITYKSILTÄ				
Lainasaamiset konserniyrityksiltä			26 947	
Lainasaamiset osakkuusyrityksiltä	2 000	9 560	2 000	9 560
14. SAAMISET KONSERNI- JA OSAKKUUSYRITYKSILTÄ				
Myyntisaamiset konserniyrityksiltä			2 576	658
Myyntisaamiset osakkuusyrityksiltä	542	993	542	993
Vaihto-omaisuuden ennakkomaksut konserniyrityksille			789	
Lainasaamiset konserniyrityksiltä			27 563	46 049
15. OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET				
Sidottu oma pääoma				
Osakepääoma 1.1.	64 448	64 448	64 448	64 448
Osakepääoma 31.12.	64 448	64 448	64 448	64 448

1 000 MK	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1998	1997	1998	1997
Vararahasto 1.1.	130 458	130 441	130 441	130 441
Siirto voittovaroista		17		
Vararahasto 31.12.	130 458	130 458	130 441	130 441
Arvonkorotusrahasto 1.1.	4 599	4 599	4 599	4 599
Arvonkorotusrahasto 31.12.	4 599	4 599	4 599	4 599
Sidottu oma pääoma yhteensä	199 505	199 505	199 488	199 488
Vapaa oma pääoma				
Omien osakkeiden rahasto 1.1.				
Siirto voittovaroista	4 462		4 462	
Omien osakkeiden rahasto 31.12.	4 462		4 462	
Käyttörahassto 1.1.	43 000	43 000	43 000	43 000
Käyttörahassto 31.12.	43 000	43 000	43 000	43 000
Voittojäännös 1.1.	205 254	180 815	80 186	75 155
Siirto tilikauden 1997 voitosta	38 636	39 237	49 762	19 211
Osingonjako	- 15 467	- 14 179	- 15 467	- 14 179
Siirto omien osakkeiden rahastoon	- 4 462		- 4 462	
Siirto vararahastoon		- 17		
Eliminoinnin muutokset ja muuntoerot	70	- 602		
Voittojäännös 31.12.	224 031	205 254	110 019	80 187
Tilikauden voitto	38 989	38 637	27 982	49 762
Vapaa oma pääoma yhteensä	310 482	286 891	185 463	172 949
Oma pääoma 31.12.	509 987	486 396	384 951	372 437
Jakokelpoiset varat				
Vapaa oma pääoma	310 482	286 891	185 463	172 949
./Omat osakkeet	- 4 462		- 4 462	
./Omaan pääomaan sisältyvät taseen varaukset	- 66 823	- 71 218		
./Omaan pääomaan sisältyvät osakkuusyhtiöiden taseen varaukset	- 9 019	- 15 136		
Jakokelpoiset varat 31.12.	230 178	200 537	181 001	172 949
16. VARAUKSET				
Kertynyt poistoero	92 810	98 914	90 001	95 196
Pakolliset varaukset				
Takuuvaraus	479	612		
Palkkavaraukset	121		121	
Yhteensä	600	612		
17. VIERAS PÄÄOMA				
Joukkovelkakirjalaina				
Lännen Tehtaat Oyj I/1996				
Rek.n:o 102/271/96	100 000	100 000	100 000	100 000
Laina-aika 5 vuotta, korko 6 %				
Laina on vakuudeton ja eräännytty 11.11.2001				
Optiolaina				
Lännen Tehtaat Oyj I/1997	44	44	44	44

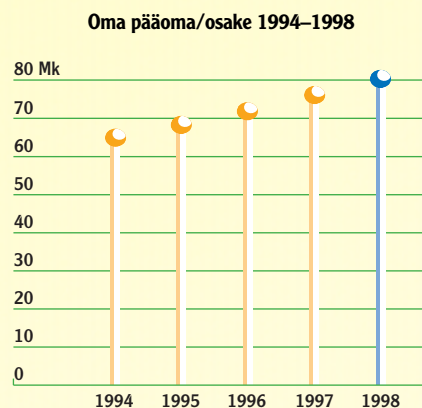
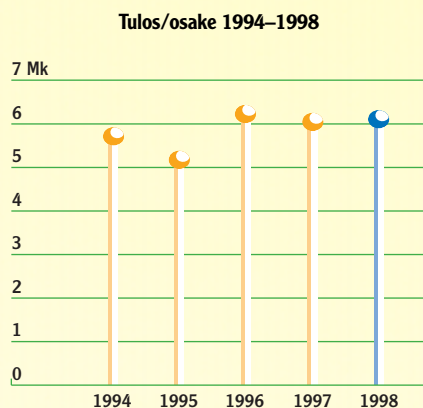
1 000 MK	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1998	1997	1998	1997
Muihin pitkäaikaisiin velkoihin sisältyy konsernin ja eri yksiköiden johtohenkilöiltä toukokuussa 1997 otettu yhteensä 44 000 markan suuruinen optiolaina. Laina on koroton ja eräännytty kokonaan maksettavaksi 30.4.2002. Kuhunkin 1 000 markan lainaosuuteen liittyy 1 000 optiotodistusta. Kukin optiotodistus oikeuttaa merkitsemään yhteensä enintään viisi Lännen Tehtaat Oyj:n osaketta vuosina 1998–2004 siten, että 1.5.1998 alkaen on oikeus merkitä yksi osake ja seuraavina vuosina 1.5. alkaen aina yksi osake lisää viiden osakkeen enimmäismäärään saakka. Merkintäoikeus lakkaa 31.10.2004. Merkintähinta on 70 markkaa vuonna 1998 ja nousee sen jälkeen 4 prosenttia vuodessa vuoden 2004 merkintään saakka. Optio-ohjelman piiriin kuului vuoden lopussa 21 henkilöä.				
Merkittävien osakkeiden määrä voi olla enintään 220 000 kpl ja merkintöjen nojalla osakepääomaa voidaan korottaa enintään 2 200 000 markalla. Tällöin optimerkintöjen osuus korotetusta osakepääomasta ja äänistä olisi 3,3 %.				
Velat konserni- ja osakkuusyrityksille				
Lyhytaikaiset ostovelat				
konserniyrityksille			128	121
osakkuusyrityksille	51 188	41 269	51 188	41 269
Siirtovelat konserniyrityksille			750	870
Muut lyhytaikaiset velat				
konserniyrityksille			64	60
VASTUUT				
Omasta velasta				
Annetut pantit		28	28	
Kiinteistökiinnitykset	16 800	11 000	7 700	4 300
Yrityskiinnitykset	20 935	21 402	8 000	13 000
Omista sitoumuksista				
Takaisinostositoumukset	16 116	16 387	3 276	2 948
Muut vastuusitoumukset	1 000		1 000	
Konserniyhtiöiden velasta				
Kiinteistökiinnitykset			2 300	5 200
Yrityskiinnitykset			3 000	3 000
Takausvastuut			12 867	13 535
Takaisinostositoumukset			67	207
Osakkuusyritysten puolesta				
Kiinteistökiinnitykset			100	100
Takausvastuut			350	350
Muiden puolesta				
Takausvastuut	200	200	100	100
Leasing-vastuut				
Seuraavan vuoden erääntyvä osuus	121	2 411	35	2 335
Myöhemmin erääntyvä osuus	55		9	
Yhteensä	55 255	51 878	38 354	45 075
Avoimna olevat johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset	20 000	20 000	20 000	20 000
Valuuttatermiinit		1 387		1 387
Leasing-rakennusten lunastamisvastuu	19 500	19 500	19 500	19 500

Konsernin tunnuslukuja

	1998	1997	1996	1995	1994
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Toiminnan laajuus					
Liikevaihto, 1000 mk	1 128 386	958 112	866 571	783 087	648 885
Muutos, %	17,8	10,6	10,7	20,7	- 5,0
Elintarvikeryhmän osuus, %	63,1	59,9	64,4	54,1	57,1
Maarakennustekniikkaryhmän osuus, %	23,3	25,2	21,6	30,9	22,3
Muiden liiketoimintojen osuus, %	13,6	14,9	14,0	15,0	20,6
Vienti Suomesta, 1000 mk	66 788	96 070	87 278	79 525	40 571
Viennin osuus liikevaihdosta, %	5,9	10,0	10,1	10,2	6,3
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, 1000 mk	63 821	31 789	46 977	81 474	26 371
% liikevaihdosta	5,7	3,3	5,4	10,4	4,1
Tutkimus- ja tuotekehitysmenot, 1000 mk	7 768	6 771	4 765	4 203	3 770
% liikevaihdosta	0,7	0,7	0,5	0,5	0,6
Sijoitukset osakkuusyhtiöihin, 1000 mk	104 352	104 776	93 476	85 476	85 476
Osakkuusyhtiöiltä saadut osingot, 1000 mk	3 391	6 236	72	16 160	700
Henkilöstö keskimäärin	695	573	530	422	420
Liikevaihto/henkilö, 1000 mk	1 624	1 672	1 635	1 856	1 545
Rahoitustuotot/-kulut(-), netto, 1000 mk	5 737	8 254	8 257	3 839	- 8 013
Satunnaiset tuotot/-kulut(-), netto, 1000 mk				- 186	
Kannattavuus					
Käyttökate, 1000 mk	77 741	77 118	69 463	69 655	69 170
% liikevaihdosta	6,9	8,0	8,0	8,9	10,7
Liikevoitto, 1000 mk	43 981	45 945	40 207	46 154	52 198
% liikevaihdosta	3,9	4,8	4,6	5,9	8,0
Tulos ennen satunnaisia eriä, 1000 mk	49 719	54 199	48 465	49 995	44 207
% liikevaihdosta	4,4	5,7	5,6	6,4	6,8
Tulos ennen veroja ja vähemmistöosuutta, 1000 mk	49 719	54 199	48 465	49 809	44 207
% liikevaihdosta	4,4	5,7	5,6	6,4	6,8
Tilikauden voitto, 1000 mk	38 989	38 637	39 237	30 546	34 561
% liikevaihdosta	3,5	4,0	4,5	3,9	5,3
Oman pääoman tuotto % (ROE)	7,7	8,3	9,0	7,6	9,8
Sijoitetun pääoman tuotto % (ROI)	9,4	10,4	10,0	11,2	11,3
Rahoitus ja taloudellinen asema					
Current ratio	2,3	2,5	2,2	2,5	2,5
Omavaraisuusaste, %	63,4	63,9	58,1	61,2	61,2
Nettovelkaantumisaste, %	4,1	- 2,0	1,3	- 3,3	- 18,7
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset, 1000 mk	449 822	403 833	401 617	336 469	306 123
Vaihto- ja rahoitusomaisuus, 1000 mk	386 821	365 603	404 556	344 444	373 742
Oma pääoma, 1000 mk	509 987	486 395	462 540	413 008	393 902
Jakokelpoiset varat, 1000 mk	230 178	200 536	164 082	125 546	103 331
Vieras pääoma, 1000 mk	306 023	278 164	339 028	264 269	267 772
Korolliset velat, 1000 mk	114 474	105 937	172 838	105 089	104 551
Taseen loppusumma, 1000 mk	836 643	769 436	806 173	682 301	689 091

	1998	1997	1996	1995	1994
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Tulos ja osinko					
Tulos/osake, mk	6,06	6,00	6,19	5,06	5,71
Tulos/osake, optiolainan vaikutus otettu huomioon, mk	5,86	5,88			
Nimellisosinko/osake, mk	2,40 ¹⁾	2,40	2,20	2,00	2,00
Oikaistu osinko/osake, mk	2,40	2,40	2,20	2,00	2,00
Osinkosuhte, %	39,6	40,0	35,5	39,5	35,0
Efektiivinen osinkotuotto, %	3,7	3,2	3,6	5,6	5,6
P/E-luku	10,7	12,6	10,0	7,1	6,2
Oma pääoma/osake, mk	79,22	75,47	71,77	68,18	65,02
Osakkeen kurssikehitys, mk					
Oikaistu pörssikurssi	65,00	75,39	62,00	36,00	35,50
Tilikauden alin	60,00	61,00	36,10	30,00	35,50
Tilikauden ylin	87,00	83,00	63,00	41,00	61,00
Tilikauden keskiarvo	78,75	73,04	53,18	35,91	49,61
Osakkeiden vaihto					
Osakkeiden vaihto pörssissä, 1000 kpl	1 146	1 671	2 276	541	737
Osuus osakkeiden keskimääräisestä määrästä, %	17,8	25,9	35,9	8,9	12,2
Osakepääoma, 1000 mk	64 448	64 448	64 448	60 578	60 578
Osakekannan markkina-arvo, 1000 mk	418 910	485 872	399 576	218 080	215 051
Osingonjako, 1000 mk	15 271 ¹⁾	15 467	14 178	12 116	12 116
Osakeannit, 1000 mk					
Uusmerkintä					
Suunnattu anti			3 870		
Emissiovoitto			11 610		
Osakkeiden määrä					
Osakkeiden lukumäärä	6 444 776	6 444 776	6 444 776	6 057 776	6 057 776
Osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä	6 429 650	6 444 776	6 336 201	6 057 776	6 057 776
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa	6 381 504	6 444 776	6 444 776	6 057 776	6 057 776

¹⁾ Hallituksen ehdotus

Tunnuslukujen laskentakaavat

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Voitto/tappio ennen satunnaiseriä} - \text{verot} \pm \text{satunnaisiin eriin kohdistuvat verot}}{(\text{Oma pääöma} - \text{omat osakkeet} + \text{vähemmistöosuus}) \text{ keskimäärin}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	=	$\frac{\text{Voitto/tappio ennen satunnaiseriä} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Sijoitettu pääöma keskimäärin}}$	x 100
Sijoitettu pääöma	=	Taseen loppusumma – omat osakkeet – korottomat osto- ja siirtovelat, ennakkomaksut, laskennallinen verovelka, vastuuvajausvelka eläkesäätiölle – pakolliset varaukset	
Current ratio	=	$\frac{\text{Rahoitusomaisuus} + \text{vaihto-omaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat}}$	
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääöma} - \text{omat osakkeet} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{omat osakkeet} - \text{saadut ennakot}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääöma} - \text{omat osakkeet}}$	x 100
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat – korolliset talletukset ja saamiset	

Osakekohtaiset tunnusluvut

Tulos/osake	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaiseriä} - \text{verot} \pm \text{satunnaisiin eriin kohdistuvat verot} \pm \text{vähemmistöosuus}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä}}$	
Oikaistu osinko/osake	=	$\frac{\text{Tilikauden osinko/osake}}{\text{Osakeantikerroin}}$	
Osinkosuhde, %	=	$\frac{\text{Oikaistu osinko/osake}}{\text{Tulos/osake}}$	x 100
Efektiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Oikaistu osinko/osake}}{\text{Oikaistu pörssikurssi}}$	x 100
P/E-luku	=	$\frac{\text{Oikaistu pörssikurssi}}{\text{Tulos/osake}}$	
Oma pääöma/osake	=	$\frac{\text{Oma pääöma} - \text{omat osakkeet}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa}}$	
Oikaistu pörssikurssi	=	$\frac{\text{Tilinpäätöspäivän keskipörssi}}{\text{Osakeantikerroin}}$	
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden lukumäärä x keskipörssi tilikauden lopussa	

Osakkeet ja osakkeenomistajat

OSAKKEET JA ÄÄNIOIKEUS

Lännen Tehtaat Oyj:n osakkeet ovat yhtä sarjaa. Kaikilla osakkeilla on sama ääni- ja osinko-oikeus. Yhtiöjärjestyksen määräyksellä osakkeenomistajan äänimäärä on rajattu yhteen kymmenesosaan yhtiökokouksessa edustetusta äänimäärästä.

Osakepääoman vähimmäismäärä on 60 000 000 markkaa ja enimmäismäärä 240 000 000 markkaa. Osakepääoma oli tilikauden lopussa 64 447 760 markkaa ja osakkeiden lukumäärä 6 444 776. Osakkeen nimellisarvo on 10 markkaa.

OMAT OSAKKEET

Lännen Tehtaat Oyj:n varsinainen yhtiökokous valtuutti 2.4.1998 yhtiön hallituksen päättämään enintään 322 238 oman osakkeen hankinnasta 2.4.1999 mennessä. Hallitus on 25.2.1999 mennessä päättänyt yhteensä enintään 120 000 osakkeen hankinnasta.

Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti omat osakkeet on hankittu Helsingin Pörssin järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä kulloinkin vallitsevaan markkinahintaan. Tilikauden 1998 loppuun mennessä 23.9.–31.12.1998 Lännen Tehtaat Oyj on hankkinut omia osakkeitaan 63 272 kappaletta nimellisarvoltaan yhteensä 632 720 markkaa. Hankituista osakkeista on suoritettu vastikkeena yhteensä 4 461 533 markkaa. Tilikauden aikana hankittujen osakkeiden yhteenlaskettu osuus osakepääomasta oli 0,98 %. Yhtiön omistamilla omilla osakkeilla ei ole ääni- eikä osinko-oikeutta.

Tilikauden päättymisen jälkeen omia osakkeita on 25.2.1999 mennessä hankittu lisää 18 528 kappaletta, joista vastikkeena on suoritettu 1 089 391 markkaa. Yhtiön oma omistus oli tällöin yhteensä 1,27 %.

REKISTERÖINTI JA NOTEERAUS

Lännen Tehtaat Oyj:n osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään. Osakkeet on noteerattu Helsingin Pörssissä vuodesta 1989. Osakkeen symboli on LTE1S ja pörssierä 200 osaketta.

OSINGONJAKOPOLITIikka

Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen määrittelemän osingonjakopolitiikan mukaisesti yhtiö aikoo maksaa osinkoa, jonka suuruus perustuu viimeisten vuosien osakekohtaiseen tulokseen ja joka on kilpailukykyinen toimialan muiden pörssiyhtiöiden maksamiin osinkoihin verrattuna.

OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.1998

Suurimmat osakkeenomistajat	Osakemäärä	%	Äänimäärä	%
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola	614 000	9,5	614 000	9,6
Esko Eela	387 348	6,0	387 348	6,1
Norvestia Oyj	355 200	5,5	355 200	5,6
Valio Oy	327 912	5,1	327 912	5,1
Raisio Yhtymä Oyj	324 294	5,0	324 294	5,1
Osuuspankkien Keskuspankki Oyj	299 400	4,6	299 400	4,7
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	274 464	4,3	274 464	4,3
Henkivakuutusosakeyhtiö Nova	262 851	4,1	262 851	4,1
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola	204 600	3,2	204 600	3,2
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo	181 566	2,8	181 566	2,8
Vahinkovakuutusyhtiö Pohjola	156 000	2,4	156 000	2,4
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto, MTK ry	125 485	1,9	125 485	2,0
PT:n eläkesäätiö s.r.	73 600	1,1	73 600	1,2
Työeläkekassa	71 000	1,1	71 000	1,1
Hallintarekisteröidyt osakkeet	194 845	3,0	194 845	3,1
Muut osakkeenomistajat	2 528 939	39,4	2 528 939	39,6
Ulkopuolisten omistuksessa yht.	6 381 504	99,0	6 381 504	100,0
Omassa omistuksessa	63 272	1,0		
	6 444 776	100,0	6 381 504	100,0

JOHDON OMISTUS

Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja omistavat yhteensä 410 292 osaketta, mikä vastaa 6,4 % yhtiön osakepääomasta ja äänivallasta. Lisäksi toimitusjohtaja omistaa yhtiön vuonna 1997 ottamaa optiolainaa yhteensä 6 000 markan pääoma-arvosta. Selvitys johdon optiolainoista on tilinpäätöksen liitetiedoissa sivulla 31.

OSAKKEENOMISTUKSEN JAKAUTUMINEN SUURUUSLUOKITTAIN

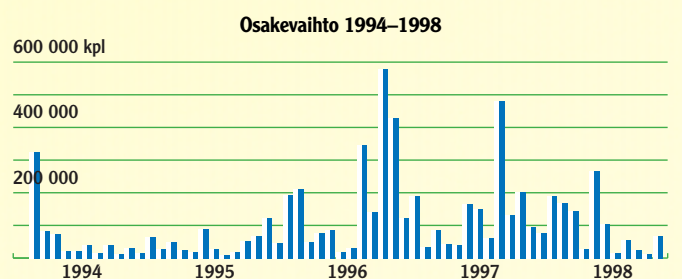
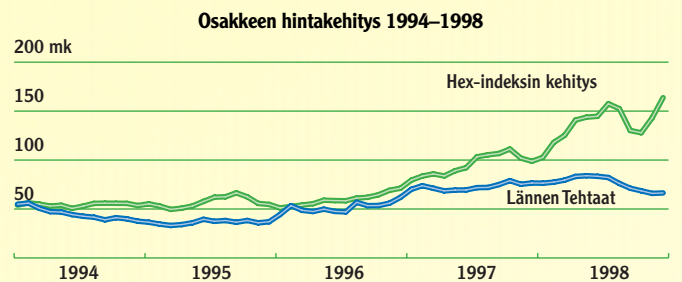
Osakkeet	Lukumäärä	% osakkaista	% osakkeista ja äänistä
1–100	3 406	51,2	2,2
101–1 000	2 875	43,2	15,3
1 001–10 000	335	5,0	11,0
10 001–40 000	21	0,3	6,1
40 001–	21	0,3	64,2
Yhteistilillä			1,2
Yhteensä	6 658	100,0	100,0

OSAKKEENOMISTUKSEN JAKAUTUMINEN SEKTOREITTAIN

	% osakkaista	% osakkeista
Kotitaloudet	95,2	28,9
Yritykset	2,0	20,3
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1,4	4,7
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,6	26,4
Julkisyhteisöt	0,8	15,5
Ulkomaat ja hallintarekisteri		3,0
Yhteistilillä		1,2
Yhteensä	100,0	100,0

OMISTUSMUUTOKSISTA TEHDYT ILMOITUKSET

Yhtiössä ei ole tapahtunut Arvopaperimarkkinain 2 luvun 9 §:ssä tarkoitettuja omistusmuutoksia.

Voitonjakoehdotus

Konsernin vapaa oma pääoma 31.12.1998 oli 310 482 150,54 markkaa, josta jakokelpoisia varoja oli 230 178 348,95 markkaa. Emoyhtiön jakokelpoinen vapaa pääoma oli 181 001 058,23 markkaa.

Hallitus ehdottaa, että Lännen Tehtaat Oyj jakaa vuodelta 1998 osinkoa 2,40 markkaa

osakkeelta. Osingonjaon kokonaismäärä on 25.2.1999 voimassa olevan yhtiön ulkopuolisen omistuksen mukaan laskettuna 15 271 142,40 markkaa. Yhtiön omistuksessa oleville omille osakkeille osinkoa ei makseta. Lopullinen osingonjaon määrä on tiedossa sen jälkeen, kun omien osakkeiden hankintavaltuus 2.4.1999 päättyy.

Säkylässä 1. päivänä maaliskuuta 1999

Heikki Harjuvaara

Juha Korkea-
oja

Esko Eela

Lauri Jalli

Tapio Reponen

Hannu Simula

Olli Karkkila

Tilintarkastuskertomus

Lännen Tehtaat Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Lännen Tehtaat Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.1998. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Tarkastuksemme perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Olemme perehtyneet tilikauden aikana julkistettuihin osavuositarkastuksiin. Käsityksemme mukaan osavuositarkastukset on laadittu niitä koskevien säännösten mukaisesti.

Säkylässä 3. päivänä maaliskuuta 1999

Kauko Lehtonen, KHT

Pekka Nikula, KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Perehdyttyään tilinpäätökseen ja tilintarkastuskertomukseen tilikaudelta 1998 hallintoneuvosto ehdottaa, että konsernin ja yhtiön tilinpäätökset vahvistetaan ja että hallituksen esitys voiton käyttämisestä hyväksytään.

Hallintoneuvostosta ovat erovuorossa: maanviljelijä Heikki Ellilä, puheenjohtaja Esa Härmälä, kansanedustaja Mari Kiviniemi, toimitusjohtaja Vesa Lammela, maanviljelijä Hannu Lamminen, maanviljelijä Juha Nevavuori ja pankinjohtaja Helena Walldén.

Säkylässä 8. päivänä maaliskuuta 1999

Tom Liljestrom
hallintoneuvoston
puheenjohtaja

Jarkko Sillanpää
hallintoneuvoston
sihteeri

Tilinpäätös euroissa

Konsernin tuloslaskelma

1 000 EUR	1998	1997
Liikevaihto	189 781	161 143
Valmisteverastojen muutos	2 536	- 5
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	1 467	- 261
Liiketoiminnan muut tuotot	397	359
Kulut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	148 057	118 681
Varastojen muutos	- 1 583	- 697
Ulkopuoliset palvelut	1 210	1 059
Henkilöstökulut	20 851	17 850
Vuokrat	1 685	1 659
Muut kulut	10 886	9 713
Kulut yhteensä	181 106	148 265
Käyttökate	13 075	12 970
Poistot		
Käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	- 5 434	- 5 080
Konserniliikearvosta	- 244	- 163
Poistot yhteensä	- 5 678	- 5 243
Liikevoitto	7 397	7 727
Rahoitustuotot ja -kulut		
Osinkotuotot	112	66
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista	86	147
Muut korkotuotot	687	822
Muut rahoitustuotot	381	275
Kurssierot	- 202	1
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	1 264	1 777
Korkokulut	- 1 275	- 1 526
Muut rahoituskulut	- 88	- 174
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	965	1 388
Voitto ennen satunnaiseriä, veroja ja vähemmistöosuutta	8 362	9 116
Voitto ennen veroja ja vähemmistöosuutta	8 362	9 116
Välittömät verot	- 1 764	- 2 472
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	- 40	- 146
Tilikauden voitto	6 557	6 498

Tärkeimmät tunnusluvut

	1998	1997
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut		
Liikevaihto, 1000 EUR	189 781	161 143
Muutos, %	17,8	10,6
Vienti Suomesta, 1000 EUR	11 233	16 158
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, 1000 EUR	10 734	5 347
Henkilöstö keskimäärin	695	573
Liikevaihto/henkilö, 1000 EUR	273	281
Liikevoitto, 1000 EUR	7 397	7 727
Tulos ennen satunnaisia eriä, 1000 EUR	8 362	9 116
Tilikauden voitto, 1000 EUR	6 557	6 498
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	9,4	10,4
Omavaraisuusaste, %	63,4	63,9
Oma pääoma, 1000 EUR	85 774	81 806
Jakokelpoiset varat, 1000 EUR	38 713	33 728
Korolliset velat, 1000 EUR	19 253	17 817
Taseen loppusumma, 1000 EUR	140 713	129 410
Osakekohtaiset tunnusluvut		
Tulos ja osinko		
Tulos/osake, EUR	1,02	1,01
Tulos/osake, optiolainan vaikutus otettu huomioon	0,99	0,99
Nimellisosinko/osake, EUR	0,40 ¹⁾	0,40
Oikaistu osinko/osake EUR	0,40	0,40
Osinkosuhte, %	39,6	40,0
Efektiivinen osinkotuotto, %	3,7	3,2
P/E-luku	10,7	12,6
Oma pääoma/osake, EUR	13,32	12,69
Osakkeen kurssikehitys, EUR		
Oikaistu pörssikurssi	10,93	12,68
Tilikauden alin	10,09	10,26
Tilikauden ylin	14,63	13,96
Tilikauden keskimääräinen	13,24	12,28
Osakkeiden vaihto		
Osakkeiden vaihto pörssissä, 1000 kpl	1 146	1 671
Osuus osakkeiden keskimääräisestä määrästä, %	17,8	25,9
Osakepääoma, 1000 EUR	10 839	10 839
Osakekannan markkina-arvo, 1000 EUR	70 456	81 718
Osingonjako, 1000 EUR	2 568 ¹⁾	2 601

¹⁾ Hallituksen ehdotus

Euron muuntokerroin 5,945730

Konsernin tase

VASTAAVAA

1000 EUR	1998	1997
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 870	2 153
Liikearvo	3 318	3 736
Konserniliikearvo	652	326
Muut pitkävaikutteiset menot	398	205
	6 238	6 421
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 304	3 268
Rakennukset ja rakennelmat	24 147	19 711
Koneet ja kalusto	12 376	9 677
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	82	915
	39 909	33 572
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
Osakkuusyritysosakkeet ja -osuudet	26 141	24 054
Muut osakkeet ja osuudet	1 321	1 275
Lainasaamiset	337	1 693
Muut sijoitukset	957	905
Omat osakkeet	750	
	29 507	27 927
Vaihto- ja rahoitusomaisuus		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	7 947	6 128
Keskeneräiset tuotteet	2 036	1 112
Valmiit tuotteet/tavarat	20 292	17 786
Ennakkomaksut	4	
	30 280	25 026
Saamiset		
Myyntisaamiset	18 358	15 953
Siirtosaamiset	1 624	2 890
	19 982	18 843
Rahoitusomaisuusarvopaperit		
Muut arvopaperit	4 955	4 542
Rahat ja pankkisaamiset	9 842	13 078
	140 713	129 410

VASTATTAVAA

1000 EUR	1998	1997
Oma pääoma		
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma	10 839	10 839
Vararahasto	21 941	21 941
Arvonkorotusrahasto	773	773
	33 554	33 554
Vapaa oma pääoma		
Omien osakkeiden rahasto	750	
Käyttörahassto	7 232	7 232
Edellisten tilikausien voitto	37 679	34 521
Tilikauden voitto	6 557	6 498
	52 219	48 252
Vähemmistöosuus	3 369	717
Varaukset		
Pakolliset varaukset	101	103
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	16 819	16 819
Lainat rahoituslaitoksilta	1 150	533
Laskennallinen verovelka	4 371	4 658
Muut pitkäaikaiset velat	164	143
	22 503	22 153
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	1 094	322
Saadut ennakot	619	243
Ostovelat	19 465	16 008
Siirtovelat	7 762	8 057
Muut lyhytaikaiset velat	27	
	28 966	24 631
	140 713	129 410

Lännen Tehtaat Oyj:n hallinto ja johto

Vasemmalta Markku Routasalo, Pekka Kurri, Olli Karkkila, Jukka Haikonen, Riitta Jaakkola, Antti Kerttula ja Ilkka Jaskari

JOHTO

Olli Karkkila, s. 1942
kauppatieteiden maisteri,
toimitusjohtaja vuodesta 1994

Riitta Jaakkola, s. 1950
diplomiekonomi,
talousjohtaja vuodesta 1998

Antti Kerttula, s. 1956
yo-merkonomi,
johtaja vuodesta 1994,
Apetit-ryhmän johtaja
vuodesta 1997

Ilkka Jaskari, s. 1947
merkonomi,
Lännen Sokerin johtaja
vuodesta 1988

Markku Routasalo, s. 1952
diplomi-insinööri,
Maarakennustekniikkaryhmän
johtaja vuodesta 1993

Jukka Haikonen, s. 1955
agronomi,
Lännen Rehun johtaja
vuodesta 1996

Pekka Kurri, s. 1943
agronomi,
Lännen Plant Systemsin ja
Maatalousosaston johtaja
vuodesta 1992

HALLITUS

Heikki Harjuvaara, s. 1942
diplomi-insinööri,
Åkerlund & Rausing
Groupin varatoimitusjohtaja
jäsen vuodesta 1990 ja
puheenjohtaja vuodesta 1994

Juha Korkeaoja, s. 1950
agronomi, kansanedustaja
jäsen vuodesta 1983 ja
varapuheenjohtaja vuodesta 1991

Esko Eela, s. 1936
teollisuusneuvos
jäsen vuodesta 1996

Lauri Jalli, s. 1944
kauppatieteiden lisensiaatti,
Eimo Oy:n
toimitusjohtaja
jäsen vuodesta 1995

Olli Karkkila, s. 1942
kauppatieteiden maisteri,
Lännen Tehtaat Oy:n toimitusjohtaja
jäsen vuodesta 1993

Tapio Reponen, s. 1947
kauppatieteiden tohtori, professori,
Turun kauppakorkeakoulun rehtori
jäsen vuodesta 1995

Hannu Simula, s. 1947
agronomi,
Maa- ja metsätaloustuottajain
Keskusliitto MTK ry:n jaostopäällikkö
jäsen vuodesta 1998

HALLINTONEUVOSTO

Tom Liljeström, s. 1959
toimitusjohtaja
jäsen vuodesta 1994,
puheenjohtaja vuodesta 1996

Rainer Fallila, s. 1937
maanviljelijä
jäsen vuodesta 1978,
varapuheenjohtaja vuodesta 1996

Helena Walldén, s. 1953
pankinjohtaja
varapuheenjohtaja vuodesta 1996

Antti Bärlund, s. 1945
maanviljelijä
jäsen vuodesta 1995

Heikki Ellilä, s. 1945
maanviljelijä
jäsen vuodesta 1996

Antti Elo, s. 1949 *
yhdysmies
jäsen vuodesta 1997

Matti Eskola, s. 1950
maanviljelijä
jäsen vuodesta 1991

Heikki Halkilahti, s. 1947
hallintojohtaja
jäsen vuodesta 1990

Jussi Hantula, s. 1955
maanviljelijä
jäsen vuodesta 1995

Hannu Harjunmaa, s. 1941
maanviljelijä
jäsen vuodesta 1988

Börje Helenelund, s. 1951
maanviljelijä
jäsen vuodesta 1998

Esa Härmälä, s. 1954
puheenjohtaja
jäsen vuodesta 1995

Pasi Jaakkola, s. 1941
maanviljelijä
jäsen vuodesta 1982

Jouni Kaitila, s. 1963
maanviljelijä
jäsen vuodesta 1991

Mari Kiviniemi, s. 1968
kansanedustaja
jäsen vuodesta 1996

Matti Laakso, s. 1945 *
yhdysmies
jäsen vuodesta 1997

Vesa Lammela, s. 1941
kauppaneuvos
jäsen vuodesta 1993

Hannu Lamminen, s. 1951
maanviljelijä
jäsen vuodesta 1996

Tellervo Lepistö, s. 1950 *
tuotekehittäjä
jäsen vuodesta 1997

Juha Nevavuori, s. 1942
maanviljelijä
jäsen vuodesta 1973

Esa Paganus, s. 1963 *
pääläluottamusmies
jäsen vuodesta 1997

Samu Pere, s. 1968
maanviljelijä
jäsen vuodesta 1998

Esa Ruohola, s. 1946
maanviljelijä
jäsen vuodesta 1998

Mikko Soro, s. 1950
maanviljelijä
jäsen vuodesta 1998

* Henkilöstön edustaja

TILINTARKASTAJAT

Kauko Lehtonen
kauppatieteiden maisteri, KHT

Pekka Nikula
ekonomi, KHT

Osoitteet

Lännen Tehtaat Oyj

PL 100, 27821 Iso-Vimma
Puhelin (02) 83 971
Fax (02) 8397 4022
E-mail lannen.tehtaat@lannen.fi
Internet www.lannen.fi

Kotipaikka Säskylä
Kaupparekisterinumero 122.439

LÄNNEN TEHTAAT OYJ:N YKSIKÖT:

Lännen Tehtaat Oyj Apetit Säskylä

PL 230, 27821 Iso-Vimma
Puhelin (02) 8397 4300
Fax (02) 8397 4377

Lännen Tehtaat Oyj Apetit Helsinki

Ruosilantie 14 A, 00390 Helsinki
Puhelin (09) 5123 440
Fax (09) 5123 4422

Lännen Tehtaat Oyj Apetit Turku

Iso-Heikkiläntie 6
PL 32, 20201 Turku
Puhelin (02) 83 971
Fax (02) 3388 260

Lännen Sokeri

PL 110, 27821 Iso-Vimma
Puhelin (02) 8397 4660
Fax (02) 8397 4666

Lännen Rehu

PL 120, 27821 Iso-Vimma
Puhelin (02) 8397 4200
Fax (02) 8397 4222

Lännen Plant Systems

PL 170, 27821 Iso-Vimma
Puhelin (02) 8397 4700
Fax (02) 8397 4722

Maatalousosasto

PL 160, 27821 Iso-Vimma
Puhelin (02) 8397 4600
Fax (02) 8397 4622

Räpin koetila

27710 Köyliö
Puhelin (02) 5541 300

TYTÄRYHTIÖT:

Lännen Engineering Oy

Hirvikoskentie 242, 32210 Loimaa kk
Puhelin (02) 760 721
Fax (02) 7607 2346

Lännen Maskin AB

Bangårdsgatan 11,
55303 Jönköping, Sverige
Puhelin +46 36 150 670
Fax +46 36 150 774

Suomen Rakennuskone Oy

Juhanilantie 2, 01740 Vantaa
Puhelin (09) 2766 050
Fax (09) 2766 0566

AS Balti Ehitusmasin-Baltem

Madara 27,
EE 10612 Tallinn
Estonia
Puhelin +372 640 3422
Fax +372 640 3409

SIA BCM Baltijas

Celtniecibas Masina

Eksporta iela 7,
LV 1045 Riga
Latvia
Puhelin +371 732 3348
Fax +371 732 6072

OSAKKUUSYHTIÖT:

Oy Potma Ltd

Teollisuustie 10, 95700 Pello
Puhelin (016) 513 981
Fax (016) 513 988

Oy Atraco Ab

c/o Raisio Yhtymä Oyj
PL 101, 21201 Raisio
Puhelin (02) 4342 111

Tresko Fish Oy

Vuonsaistentie 593 A, 23360 Kustavi
Puhelin (02) 877 338
Fax (02) 8466 722

Food Processing Koivukangas Oy

Teollisuuskyläntie 3, 93100 Pudasjärvi
Puhelin (08) 821 589
Fax (08) 823 689

Lannen Polska Sp. z o.o.

ul. Port 1,
82-340 Tolkmicko
Poland
Puhelin +48 55 231 6299
Fax +48 55 231 6188

Harviala Oy

Alikartano 9, 13330 Harviala
Puhelin (03) 6196 801
Fax (03) 6196 807

Sucros Oy

Sokerikatu 1, 24100 Salo
Puhelin (02) 77 421
Fax (02) 7742 287

Sucros Oy Säskylän tehdas

PL 210, 27821 Iso-Vimma
Puhelin (02) 8397 4100
Fax (02) 8397 4122

Tietoja osakkeenomistajille

YHTIÖKOKOUS

Lännen Tehtaat Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 15.4.1999 alkaen klo 14.00 Säkylän Iso-Vimmassa Lännen Tehtaat Oyj:n ruokalassa.

Osakkeenomistajan, joka aikoo osallistua yhtiökokoukseen, on ilmoitettava viimeistään tiistaina 13.4.1999 ennen klo 14.00 Lännen Tehtaat Oyj:n pääkonttoriin.

OSINGONMAKSU

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 1998 maksetaan osinkoa 2,40 markkaa osakkeelta. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osingonmaksun täsmäytyspäivä on huhtikuun 20. päivä 1999 ja osingonmaksupäivä huhtikuun 27. päivä 1999. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka täsmäytyspäivänä on merkitty Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

TULOSTIEDOTTAMINEN

Lännen Tehtaat Oyj julkaisee tilikaudelta 1999 kaksi osavuositilintä.

16.6. osavuositilintä tammi-huhtikuulta

13.10. osavuositilintä tammi-elokuulta

Osavuositilintä julkaistaan suomeksi ja englanniksi. Osavuositilintä voi tilata joko puhelimitse (02) 83 971, osoitteesta Lännen Tehtaat Oyj, PL 100, 27821 Iso-Vimma tai e-mail lannen.tehtaat@lannen.fi.

OSAKEREKISTERI

Osakkeenomistajaa pyydetään ilmoittamaan osoitteen- ja nimenmuutokset siihen arvo-osuusrekisteriin, jossa hänellä on arvo-osuustili.

Lännen Tehtaat Oyj

PL 100, 27821 Iso-Vimma

Puhelin (02) 83 971

Fax (02) 8397 4022

E-mail lannen.tehtaat@lannen.fi

Internet www.lannen.fi